

2017

STIFTELSEN ANTIDOPING NORGE

Antidoping Norge
vil være en **uavhengig,**
kunnskapsrik og
offensiv organisasjon som
samarbeider
for en ren idrett
og et dopingfritt samfunn.

INNHOLD

Årsberetning fra styret 2014	4		
1. Administrasjon	10	4. Internasjonalt	31
2. Dopingkontroll	13	5. Forskning og utvikling	37
3. Kommunikasjon og informasjon	22	6. Kunnskapssenteret	39

Helsing fra styreleiar

A jobbe med antidoping, trur eg på mange måtar kan samanliknast med det å driva toppidrett. Du må jobba tålmodig, år etter år, dag ut og dag inn. Det handlar heile tida om å pussa på detaljane for å bli betre – enda litt skarpare. Og det du gjorde i går, kan du vera sikker på ikkje er godt nok for å lukkas i morgon. I tillegg er eg sikker på at både idrettsutøvarar og antidopingforkjemparar gjerne skulle sett at framgangen kom fortare.

2014 starta med ein debatt om framgangen i det internasjonale antidopingarbeidet, eller meir presist; mangel på framgang. Mads Drange, tidligare tilsatt i Antidoping Norge, skreiv boka «Den store dopingbløffen» som kom ut i forkant av OL i Sotsji. Her teikna han eit bilete av det internasjonale antidopingarbeidet som overraska mange. Vi som har fått sjansen til å bli kjent med antidopingarbeidet frå innsida, vart nok ikkje like overraska.

Drange har rett i mykje av det han skriv, men som ei oppsummering på året vil eg likevel fyrst og fremst trekka fram det som trass alt går framover. Faktisk vil eg driste meg til å kalla 2014 for eit «gjennombrotsår» for oss som er engasjert for ein rein idrett og eit dopingfritt samfunn.

Her vil eg på vegne av Antidoping Norge peika på tre gjennombrot.

- Vi fikk for fyrste gong eit driftstilskot over statsbudsjettet – 3 millionar kroner – for å kjempa mot doping som helse- og ungdomsproblem. På grunn av denne økonomiske støtta kunne vi etablere det vi har kalla Kunnskapssenteret, som tar seg av Antidoping Norge sitt arbeid utanfor den organiserte idretten.
- Vi signerte ein samarbeidsavtale med Politidirektoratet. Fekk for fyrste gang dommar i NIFs domsutval på innførselsaker på grunn av utlevering av opplysningar etter at sakene var ferdighandsama av politiet.

- Vår eiga profileining er i full drift – eit samarbeid med Norges laboratorium for dopinganalyse og dei nordiske landa. Dette gjer oss i stand til å drive eit endå meir målretta og spissa testprogram.

Eg vil vidare trekka fram haldningskampanjen Ærlig talt, som også i år har engasjert mange. Her vil eg gjerne takka Norges idrettsforbund og Norsk Tipping for samarbeid og støtte. I år har dessutan Forsvaret, Virke Trening, fylkeskommunar og Helsedirektoratet gjort sitt til at dette er ein kampanje som har nådd ut til mange fleire enn det vi kunne håpa på da vi starta arbeidet med denne kampanjen.

Dessverre så er det slik at antidopingarbeidet har lidd under at alt for mange har lukka augo til dopingproblemet, både i toppidretten og i forhold til norske ungdomsmiljø. Vi opplever no at stadig fleire har fått opp augo, at fleire ynskjer å snakke om tematikken og at fleire vil vera medspelarar i kampen mot doping. Vi er også svært glad for den auken i økonomisk stønad vi har fått frå Kulturdepartementet og helsestyresmaktene dei siste par åra. Dette gjer oss i enno betre stand til å kjempa mot doping i heile samfunnet. Det fortener dei reine utøvarane – og det fortener norske ungdommar.

Takk for alle som er ei stemme i antidopingarbeidet og som gjer ein innsats for at vi stadig tar små steg i arbeidet for ein rein idrett og eit dopingfritt samfunn.

Valgerd Svarstad Haugland
Styreleiar i Antidoping Norge

Årsberetning fra styret

Stiftelsen Antidoping Norge har vært i operativ drift siden 1. juli 2003. Antidoping Norge ble opprettet for å sikre at kontroll- og påtalevirksomheten for dopingsaker organiseres uavhengig av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) og staten.

I henhold til vedtektene er Antidoping Norges hovedformål å drive kontrollvirksomhet, utøve påtalevirksomhet overfor NIFs domsorgan, drive verdi-, informasjons-, og forebyggende virksomhet, drive internasjonal virksomhet og bidra til forskningsvirksomhet knyttet til virksomheten.

Antidoping Norge baserer driften, slik formålet forutsetter, på en fri og selvstendig stilling. Antidoping Norge utøver sin virksomhet fra leide lokaler og ledes til daglig av daglig leder Anders Solheim.

Styret har i 2014 lagt vekt på oppfølgingen av strategiplan for Antidoping Norge for perioden 2012–2015. Fra styrets side legges strategiplanen premisset for å nå visjonen "for en ren idrett og et dopingfritt samfunn".

ADMINISTRASJONEN

Antidoping Norge er en organisasjon i vekst. I 2014 økte tilskuddet fra Kulturdepartementet med 2,4 millioner

kroner, og samtidig fikk vi for første gang driftsstøtte over statsbudsjettet (3 mill. kr) for å jobbe mot doping som samfunnsproblem. Samlet ga dette betydelig økte ressurser til å utvikle organisasjonen og utvide aktivitet og virksomhetsområdet. Styret ser det som vesentlig at arbeidet med å bekjempe doping i norske treningsmiljøer utvides og kan samordnes med arbeidet i idretten.

Med tilskuddet over statsbudsjettet (Helsedepartementet), prosjekttilskudd fra Helsedirektoratet og støtte fra fylkeskommuner hadde vi samlet tilskudd på omlag 5 millioner kroner til vårt arbeid for et dopingfritt samfunn. Høsten 2014 etablerte vi derfor Kunnskapssenteret, med en egen prosjektleder, som skal koordinere denne delen av stiftelsen arbeid.

Administrasjonen for øvrig er styrket med en juridisk rådgiver, informasjonsrådgiver, regnskapsfører og en spesialrådgiver. Sistnevnte i samfinansiering med Norges idrettsforbund.

Antidoping Norge går inn i siste fase av inneværende strategiperiode. Fra 1. januar 2016 skal vi ha en ny strategiplan på plass.

Antidoping Norges styre oppnevnes av stifterne og har i 2014 bestått av:

Valgerd Svarstad Haugland
styreleder
Oppnevnt av NIF

Inggard Lereim
Nestleder
Oppnevnt av KUD

Vibecke Sørensen
medlem
Oppnevnt av KUD

Bjørn Christensen
Medlem
Oppnevnt av KUD

Randi H. Gustad
Medlem
Oppnevnt av NIF

Knut-Marius Sture
Medlem
Oppnevnt av NIF

PÅTALEVIRKSOMHETEN

Antidoping Norges frittstående påtalenemnd er de som avgjør om en sak skal henlegges eller påtalebegjæres. Det foreligger 15 påtaleavgjorte saker i 2014. Til sammen er 19 utøvere dømt i NIFs domsutvalg og NIFs appellutvalg i 2014.

Antidoping Norge påtalte i 2014 for første gang personer i idretten for forsøk på innførsel av dopingmidler, men hvor dopingstoffene har blitt beslaglagt av tollvesenet. Antidoping Norge har fått utlevert opplysninger om samtlige saker etter at sakene er ferdig behandlet av politiet. Det er to tilfeller av forsøk på innførsel av EPO og ett tilfelle av forsøk på innførsel av det anabole stoffet prasteron (DHEA). Styret ser på dette som et viktig framskritt, og er svært tilfreds med at organisasjonen nå har fått innsyn i saker hvor personer tilknyttet idretten har hatt befatning med dopingmidler. Basert på ny lovgivning der bruk er straffbart, har stiftelsen nå også politianmeldt utøvere etter at de er dømt for brudd på idrettens dopingbestemmelser i idrettens domsapparat.

Mer enn halvparten av sakene fra 2014 dreier seg om anabole steroider, og fire av sakene er rusrelaterte saker (cannabis og kokain). Også i 2014 fikk vi en sak med metylheksanamin, et stimulerende middel som finnes i en del tilskuddprodukter. Dette forteller oss at rusmidler som står på dopinglisten og kosttilskudd fortsatt må inngå som en del av stiftelsens informasjonsarbeid.

NYTT REGELVERK

Fra 1. januar 2015 trådte det nye antidopingregelverket i kraft.

Fra 2015 er Antidoping Norge gitt adgang til å gjennomføre en forenklet saksbehandling i dopingsaker, jf. NIFs lov § 12-21. Det innebærer at saken i sin helhet behandles av Påtalenemnden i Antidoping Norge uten at den behandles

i NIFs domsutvalg. Ved å tilstå regelbruddet, kan suspensjonen ilegges fra det tidspunktet prøven ble tatt.

KONTROLLARBEIDET

Økt fokus på biologiske profiler og innhenting av informasjon og ikke-analytiske bevis er et av de store utviklingstrekkene i antidopingarbeidet. Styret har vært opptatt av å styrke denne delen av arbeidet de seneste årene. Profilarbeidet og informasjonsinnhenting må ses på som en del av det komplette kontrollarbeidet. Styret anser det som nødvendig for å kunne bidra til å avsløre den sofistikert dopingbruken.

Med økt tilskudd fra Kulturdepartementet var stiftelsen i stand til å ta i overkant av 3000 prøver som del av det nasjonale testprogrammet i norsk idrett. Av disse var nesten en tredel blodprøver for å følge opp arbeidet med biologiske profiler. Nytt fra 2014 er at det er bygget opp steroidprofiler mer systematisk da WADA fra 1. januar fikk på plass nye retningslinjer for denne type profiler.

Det ble i 2014 signert en avtale med Politidirektoratet. En tettere dialog med både politi og toll, som vi signerte avtale med i 2013, ser styret på som svært viktig. Dette handler både om å få nye virkemidler for å avsløre dopingbruk i toppidretten, samt å styrke arbeidet for et dopingfritt samfunn.

Det ble i 2013 gjennomført et omfattende sykkelprosjekt der det ble gjennomført samtaler med 30 personer for å skaffe seg innsikt i hva som har foregått i internasjonal sykkel sport. Rapporten fra prosjektet ble offentliggjort høsten 2014. I tillegg til å gi oss et godt innblikk i den kulturen som rådet i internasjonal proffsykling, har den gitt organisasjonen god læring og nyttig erfaring i det å gjennomføre samtaler og drive slike typer intervjuprosjekt. Styret ser dette som et godt grunnlag for å inkludere intervjuer som en integrert del av virksomheten, særlig i tilfeller der det er grunnlag for å avklare forhold der ordinær prøvetaking ikke er tilstrekkelig.

NYE ANALYSEKRAV

Når det gjelder analyser av dopingprøver, stiller WADA fra 2015 nye krav gjennom det som kalles Technical Document for Sport Specific Analysis (TDSSA). TDSSA gir et minimumskrav i forhold til hvor stor andel av prøvene som skal analyseres for Erythropoiesis Stimulating Agents (ESAs) og Growth Hormone (GH) og Growth Hormone Releasing Factors (GHRFs). En konsekvens av de nye kravene er at det vil gå med mer ressurser til analysevirksomhet. Antidoping Norge har også måttet innskrenke topputøverdefinisjonen for å innfri de krav som stilles. Styret i Antidoping Norge tror de nye kravene fra WADA vil være et bidrag til å få et bedre testregime i det internasjonale antidopingarbeidet, og at det er nødvendig å evaluere om endringene har tilsiktet i effekt.

KOMMUNIKASJON, INFORMASJON OG VERDIARBEID

Det er økende oppmerksomhet knyttet til dopingproblematikken. Ikke minst har doping som samfunnsproblem blitt viet betydelig mer oppmerksomhet, etter blant annet lovforbud og avsløringene omkring Operasjon Gilde-saken. Antidoping Norge tror også at Ærlig talt-kampanjen, som nå er kjørt gjennom to år i samarbeid med Norges idrettsforbund, har bidratt til å åpne nye ører og øyne for antidopingarbeidet, samt at det har åpnet dører til nye arenaer, organisasjoner og målgrupper. Flere er interesserte, nysgjerrige og ønsker å engasjere seg for en ren idrett og et dopingfritt samfunn. Et resultat av Ærlig talt-kampanjen er for eksempel at både Forsvaret og bransje-

«Profilarbeidet og informasjonsinnhenting må ses på som en del av det komplette kontrollarbeidet.»

organisasjonen for treningssentrene, Virke, finansierte og distribuerte en egen versjon av Ærlig talt-magasinet.

Antidoping Norge har over lang tid utfordret idrettens organisasjonsledd til å ta ansvar for en egen handlingsplan mot doping. På dette området ser vi at det er bevegelse. I 2014 ble Norges Skiforbund registrert som Rent Særforbund. Norges idrettsforbund har utarbeidet en egen tiltaksplan mot doping, med 49 konkrete tiltak som utfordrer hele idrettsbevegelsen til handling. Styret synes NIF fortjener ros for å ha fått på plass planen. Nå er det viktig at den følges opp av NIF og underliggende organisasjonsledd. Antidoping Norge står klar til å bidra, men idretten må selv ta tak i planen og sørge for at det gjennomføres tiltak.

Antidoping Norge ønsker å tilby et attraktivt og oppdatert forebyggende program. Vi har i løpet av 2014 gjort endringer for å spisse foredragsholderprogrammet. Vi har i tillegg lansert en revidert versjon av skoleportalen Ren Skole. Det er videre påbegynt et arbeid, i samarbeid med Antidoping Danmark, for å utvikle et nytt Ren Utøver. Dette e-læringsprogrammet vil være klart for lansering våren 2015. Styret mener opplæring og kunnskapsheving er vesentlig i forebyggingsarbeidet.

INTERNASJONALT

Utviklingen av det internasjonale antidopingarbeidet har vært gjenstand for debatt i løpet året. Temaet ble blant annet belyst gjennom Mads Dranges bok «Den store dopingbløffen». Styret i Antidoping Norge er av den oppfatning at det i et internasjonalt perspektiv burde vært gjort mer for å beskytte de rene utøverne. Vi ser likevel grunn til å understreke at det på en rekke områder er gjort store framskritt på relativt kort tid. Styret mener det er avgjørende å utvikle flere gode nasjonale antidopingbyråer som på fritt grunnlag kan ivareta oppgaver som informasjonsinnhenting, undersøkelser, kontrollvirksomhet og påtale av brudd

«Styret ser svært lyst på at så mange kommuner og fylkeskommuner ønsker å engasjere seg.»

på dopingbestemmelsene. Styret mener derfor det er viktig at organisasjonen samarbeider med store idrettsnasjoner som Kina, Tyrkia, Brasil og Kenya. Når det gjelder Russland, vil styret avvente de undersøkelser som gjøres av WADA for å avklare korrupsjonspåstander fra tysk media.

Statsråd Thorhild Widvey er valgt inn i WADAs Executive Committee fra 1. januar 2015 på vegne av de europeiske myndigheter. Anders Solheim ble i 2014 valgt til å lede gruppen som koordinerer oppfølgingen av Europarådets antidopingkonvensjon. Begge utnevnelser er tydelige bekreftelser på at Norge spiller en rolle i utviklingen av det internasjonale antidopingarbeidet. Styret registrerer at dette gir Norge en mulighet for å arbeide for at Europarådets kjerneverdier som menneskerettigheter, demokrati og rettsstatsprinsippet preger antidopingarbeidet. Styret ser behov for å arbeide for selvstendige domsinstanser og fristilte antidopingorganisasjoner som kan arbeide for en ren idrett uten at hensynet til idrettens omdømme skal kunne prege enkeltsaker.

DOPING SOM SAMFUNNSPROBLEM

For stiftelsen har 2014 vært et gjennombrudd for å kunne intensivere vårt forebyggende arbeid for et dopingfritt samfunn. Fem fylkeskommunale samarbeidsprosjekter er i dag en del av arbeidet. Styret ser svært lyst på at så mange kommuner og fylkeskommuner ønsker å engasjere seg. Vi tror det er et avgjørende bidrag for å forhindre dopingbruk blant unge.

Som del av Kunnskapssenteret inngår også vårt trenings-senterprogram, Rent Senter. Det er stadig flere trenings-senter som har tegnet en avtale med Antidoping Norge. Mot slutten av året har det vært et sterkt fokus på å stille krav til hva som faktisk gjøres etter at sentrene har inngått samarbeid. Det igangsettes derfor en sertifiseringsprosess i starten av 2015. Styret synes det er et imponerende

antidoping-
engasjement blant
norske trenings-sent-
er, og denne arenaen er
utvilsomt viktig for å bekjempe
dopingproblematikken.

FORSKNING

Av ressursgrunner har ikke forskning vært prioritert de senere årene. Styret er svært fornøyd med at vi i 2014 fikk et tilskudd som dannet grunnlag for at vi igjen kunne prioritere forskningsstøtte. Antidoping Norge inngikk et forskningssamarbeid med Norges idrettshøgskole. Styret vil berømme Norges Skiforbund for at de som første særforbund også har bidratt til forskningssamarbeidet. Det er lyst ut midler for 2015 og 2016.

KAMPSPORTER

Styret er tilfreds med at Kulturdepartementet endret forskriften som gir grunnlag for godkjenning til å drive knockoutaktiviteter i Norge slik at det kreves at søker driver et antidopingarbeid i overensstemmelse med WADAs regler. Styret mener at slike tiltak styrker antidopingarbeidets rolle i idrettsmiljøer som i dag ikke er en del av NIF, men som gradvis for sitt innpass i Norge.

Styret kunne med stor tilfredshet registrere at tilskuddet til antidopingarbeidet i idretten fikk et ytterligere løft med en økning på 2 millioner for 2015 sammenlignet med 2014. I tillegg ble driftstilskuddet for Kunnskapssenteret videreført, med et tilskudd på 3,1 millioner kroner til arbeidet mot doping som ungdoms- og samfunnsproblem. Styret mener dette samlet sett gir grunnlag for en ytterligere styrking av kontrollprogrammet, at vi kan prioritere forskning og utvikling og legge til rette for attraktive og oppdaterte forebyggende programmer, både mot idretten og norske ungdomsmiljøer for øvrig.

Økonomisk beretning

Regnskapet er avgitt i henhold til regnskapsloven og viser et overskudd etter finansposter for 2014 på kr 2 490 851 som tilføres egenkapitalen.

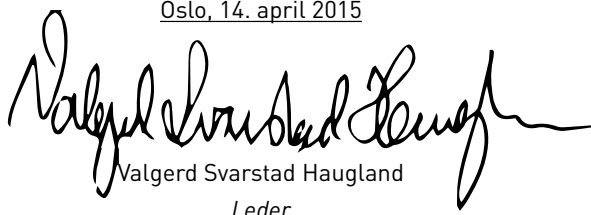
Grunnkapitalen var på oppstartstidspunktet 1. juli 2003 på 1 000 000,- kroner. Inkludert årets overskudd er egenkapital til sammen kr 6 943 577. Styret har i den forbindelse besluttet å anvende 1 700 000,- kroner av den frie egenkapitalen for tiltak i 2015.

Stiftelsen hadde gjennom året 21,85 årsverk, fordelt på 12 menn og 14 kvinner. Antidoping Norge hadde ved årets utgang 80 personer regionalt ansatt, herav 38 menn og 42 kvinner. Av styrets seks medlemmer er det tre menn og tre kvinner. Styret mener likestillingskravet er ivaretatt.

Stiftelsens virksomhet er i vesentlig grad basert på offentlige tilskudd. Tilskudd for 2015 er kjent. Det er derfor ingen usikkerhet om fortsatt drift, og regnskapet er avgitt under denne forutsetning. Etter styrets oppfatning gir det fremlagte regnskap et rettviseende bilde av selskapets virksomhet, stilling og resultat av driften for 2015.

Lønn til daglig leder og styrets samlede godtgjørelse fremgår av notene til regnskapet. Det samme gjelder godtgjørelse til revisor. Sykefraværet i Antidoping Norge var på 6,57% (korttidsfravær 1,94%, langtidsfravær 4,63%) inkludert fravær på grunn av syke barn. Arbeidsmiljøet er tilfredsstillende. Antidoping Norge forurenses ikke det ytre miljø.

Oslo, 14. april 2015

Valgerd Svarstad Haugland
Leder

Vebjørn Rodal
Styremedlem

Bjørn Christensen
Styremedlem

Vibecke Sørensen
Styremedlem

Randi Gustad
Styremedlem

Anders Solheim
Daglig leder

Knut-Marius Sture
Styremedlem

resultatregnskap

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER

	Note	2014	2013
INNEKTER	1		
Sponsor- og salgsinntekter		3 726 601	2 744 556
Offentlige tilskudd	2	30 953 320	25 888 924
Andre tilskudd		3 319 154	1 210 667
Andre inntekter	3	3 148 875	1 656 205
Sum driftsinntekter		41 147 949	31 500 352
Lønns- og personalkostnader	4	20 301 089	15 910 912
Andre driftskostnader	5	18 673 460	16 339 387
Sum driftskostnader		38 974 549	32 250 299
DRIFTSRESULTAT		2 173 400	-749 947
Finansposter			
Finansinntekter		320 012	308 930
Finanskostnader		2 562	2 524
Sum driftskostnader		317 451	306 406
ÅRSRESULTAT		2 490 851	-443 541
Disponering av årets resultat			
Til/fra egenkapital	9	-2 490 851	443 541
Sum disponering		-2 490 851	443 541

For noter og revisors beretning, se stiftelsen Antidoping Norges årsrapport for 2014 på www.antidoping.no

balanse

EIENDELER

	Note	2014	2013
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler		135 579	158 362
Sum anleggsmidler		135 579	158 362
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	6	436 779	855 787
Andre kortsiktige fordringer	7	757 647	1 009 785
Sum fordringer		1 194 426	1 865 572
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	11 812 348	9 058 837
Sum omløpsmidler		13 142 353	11 082 771
SUM EIENDELER		13 142 353	11 082 771
EGENKAPITAL OG GJELD			
Grunnkapital	9	1 000 000	1 000 000
Egenkapital	9	5 943 577	3 452 726
Sum egenkapital		6 943 577	4 452 726
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 732 393	2 127 019
Skatt og offentlige avgifter		1 485 663	1 023 491
Annen kortsiktig gjeld	10	2 980 721	3 479 535
Sum kortsiktig gjeld		6 198 776	6 630 045
Sum gjeld		6 198 776	6 630 045
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		13 142 353	11 082 771

Administrasjon

Antidoping Norge har en strategiplan for perioden 2012 til 2015. Visjonen i strategiplanen er:

– for en REN idrett og et DOPINGFRITT samfunn

Strategiplanen er videre bygget opp omkring følgende seks løfter:

1. Vi skal være en drivkraft i idrettens forebyggende antidopingarbeid
2. Vi skal ha et verdensledende kontrollprogram
3. Vi skal påvirke utviklingen av det internasjonale antidopingarbeidet
4. Vi skal forebygge doping som helse- og samfunnsproblem
5. Vi skal søke kunnskap som beskytter rene idrettsutøvere
6. Vi ser etter de smidige løsningene

ORGANISASJON I VEKST

Stiftelsen har i løpet av året fått erfare at vi er en organisasjon i betydelig vekst. Ved inngangen til 2014 fikk vi et økt tilskudd på mer enn fem millioner kroner, 2,4 millioner kroner i økning fra Kulturdepartementet (til 26 mill. kr) og for første gang fikk vi et driftstilskudd over statsbudsjettet (3 mill. kr) til arbeidet for et dopingfritt samfunn. Vi fikk i tillegg videreført et prosjekttilskudd på 1,2 millioner kroner fra Helsedirektoratet.

Økte ressurser har gitt oss muligheten til å utvide og utvikle arbeidet. Med nye virkeområder, nystartede prosjekter og nye satsingsområder, så vi behov for å ansette nye medarbeidere, som igjen førte til at vi måtte finne nye kontorlokaler. Høsten 2014 flyttet vi inn i nye lokaler, ved Ullevaal stadion. I de nye lokalene, med adresse Sognsveien 75 F, har vi betydelig flere kontorplasser og bedre møteromfasiliteter.

Høsten 2014 ble det gjort mindre endringer i administrasjonen. Dette skyldtes dels at Kunnskapssenteret ble etablert som en egen enhet for vårt arbeid utenfor den organiserte idretten, og dels at avdelingsleder for Toppidrettsavdelingen sa opp sin stilling. Da det er igangsatt prosess for en ny strategiplan, med virkning fra 1. januar 2016, ble det vurdert som fornuftig å etablere en midlertidig organisasjon inntil ny strategi er vedtatt.

ANSATTE

Det har i løpet av året vært enkelte nyansettelser og en del utskiftninger av personell. Ved inngangen til 2014, var de ansatte organisert i tre avdelinger:

- Administrasjon og juridisk avdeling
- Toppidrettsavdelingen
- Kommunikasjons- og samfunnsavdelingen

I januar startet en ny informasjonsrådgiver for å styrke kommunikasjon- og samfunnsavdelingen. En ny leder av avdeling for toppidrett og utvikling, Christine Helle, tiltrådte også i starten av året. Helle sa opp stillingen på ettersommeren, og avsluttet sitt ansettelsesforhold 31. desember 2014.

Det ble også ansatt en regnskapsfører, en ny kontormedarbeider, en juridisk rådgiver og i samfinansiering med Norges idrettsforbund, en spesialrådgiver, i første halvdel av 2014. I tredje kvartal startet en ny koordinator for Rent Senter-prosjekter og en ny prosjektleder for det nystartede Kunnskapssenteret. Prosjektlederen ble ansatt etter at organisasjonens folkehelse- og rådgiver sa opp sin stilling før sommeren.

Ved utgangen av 2014 har vi fem fylkeskommunale samarbeid; i Oppland, Telemark, Vestfold, Hordaland og Sør-Trøndelag. I hver av fylkene har vi ansatt en person i en 40 prosents stilling, finansiert 50–50 av fylkeskommunen og Antidoping Norge.

PERSONALUTVIKLING

Organisasjonen har stor bevissthet knyttet til videreutvikling og opplæring av våre ansatte. Dette har derfor også vært et fokusområde i 2014.

Antidoping Norge er godt i gang med å utvikle et opplæringsprogram for internasjonale dopingkontrollører. Prosjektet startet som en del av vårt samarbeid med Russlands antidopingbyrå (RUSADA), og er videreført av Antidoping Norge. I forbindelse med revisjonen av det internasjonale regelverket, World Anti-Doping Code, har Antidoping Norge fått inn en tekst i regelverket som setter krav til den enkelte antidopingorganisasjon om særskilt opplæring av dopingkontrollører som skal teste utøvere av en annen nasjonalitet enn kontrolløren. Antidoping Norges program iverksettes i 2015 som en del av det øvrige opplæringsprogrammet for feltpersonell.

Det er videreutviklet et opplæringsprogram for foredragsholdere slik at nytt personell får en bred introduksjon til Antidoping Norge, virksomheten og de forskjellige fagfelt. Programmet iverksettes i 2015. Alt feltpersonell er re-autorisert i henhold til opplæringsprogram for feltpersonell. Nytt feltpersonell i dopingkontrollen har i tillegg hatt en opplæringsdag som blant annet har fokus på ansvar og oppgaver og potensielle uventede situasjoner som kan oppstå i felten og som personell må kunne håndtere.

Det årlige seminaret for ansatte ble holdt i Sandefjord i slutten av oktober. I forbindelse med seminaret ble det også arrangert et heldagsseminar for foredragsholdere.

KVALITETSSYSTEM

Antidoping Norge har deltatt i arbeidsgruppen for endring av NIFs lov og forskrift om meldeplikt slik at det norske regelverket er i tråd med det reviderte internasjonale regelverk for antidopingarbeidet, World Anti-Doping Code

og Internasjonale Standarder, gjeldene fra 1. januar 2015. Regler om medisinsk fritak og praktiseringsregler relatert til meldeplikt er revidert og godkjent av styret i Antidoping Norge. Meldepliktutøvere er informert særskilt om nytt regelverk.

Videreutvikling av kvalitetssystemets prosedyrer er en kontinuerlig prosess og fortsetter også i 2015.

Virksomheten ble re-sertifisert våren 2014. Sertifiseringsstatusen ble opprettholdt. Det er gjennomført åtte interne revisjoner, med særlig fokus på foredragsholdere. Personvernpolicy og beredskapsplan er endret. Det er avholdt to møter med Datatilsynet for å påse at virksomhetens aktiviteter er i tråd med gjeldene regler om personvern, nytt regelverk og fornyelse av konsesjon.

Organisasjonen jobber hele tiden med å forbedre kvaliteten og effektivisere administrasjonen.

«Vi ser etter de smidige løsningene»

STRATEGIPLANEN 2012-2015

FAKTA OM ANSATTE

19,8 årsverk sentralt. 91 deltidsansatte (fylkesmedarbeidere, foredragsholdere, kontrollpersonell, distrikts- og prosjektmedarbeidere).

ANSATTE PR. 31.12.2014

Fast ansatte, sentralt

Anders Solheim
Frode G. Hestnes
Halvor H. Byfuglien
Anne Cappelen
Rune Andersen

daglig leder
ass. daglig leder
avdelingsleder
fagsjef
spesialrådgiver

Per Wiik Johansen
Anne Engelstad
Uma Muruganathan
Gry Støtvig
Britha Røkenes
Liss FUSDahl
Geir Holden
Lindbjørg Stølan
Hege Otterstad
Maj Angell

medisinsk sjef – deltid
rådgiver – internasjonalt
regnskapsfører
rådgiver – myndighetskontakt
juridisk rådgiver
sekretær
fagleder
seniorrådgiver – idrettsansvarlig
rådgiver – idrettsansvarlig
rådgiver – idrettsansvarlig

Linda Olsen
Jenny Schulze
Fredrik Lauritzen
Kim Eilertsen
Frode Martin Stie
Eirin Nygaard Rise
Morten Heierdal

rådgiver – idrettsansvarlig
NAPMU-manager
prosjektleder Kunnskapscenteret
prosjektkoordinator Rent Senter
informasjonsrådgiver
rådgiver
foredragsholder

Fylkesmedarbeidere (deltid)

Therese Torgersen
Elin Bjørnstad
Jan de Lange
Stig Kammen

Telemark og Vestfold
Oppland
Hordaland
Sør-Trøndelag

Christine Helle (avdelingsleder) avsluttet sitt arbeidsforhold 31. desember 2014.

Dopingkontroll

NASJONALT KONTROLLPROGRAM

Dopingkontroller skal ha en forebyggende, avskrekkende og avslørende effekt. Hvilket av disse tre forholdene som vektlegges, avhenger av hvilket nivå vi tester på, og hva vi ønsker å oppnå med kontrollen.

Kontrollarbeidet har de senere årene særlig vært preget av to viktige utviklingstrekk: En styrket satsing på biologiske profiler og utvikling av informasjonsinnhenting og undersøkelser som en del av det komplette kontrollarbeidet.

Sammen med de nordiske landene og Norges laboratorium for dopinganalyse etablerte Antidoping Norge Nordic Athlete Management Passport Unit (NAPMU) høsten 2013. Vi ser etter litt over et års drift at denne enheten har vært et viktig bidrag i å utvikle kontrollarbeidet. NAPMU-lederen jobber tett med de andre nordiske landene, men er stasjonert hos Antidoping Norge.

Et vesentlig utviklingstrekk i kontrollarbeidet er fordelingen av blod- og urinprøver. Måltrettet testing av utøvere på høyt nivå fordrer et økt antall blodprøver. Dette er prøver som kan være med å avsløre dopingbruk over tid, men som ikke genererer enkeltvis positive prøver. Totalt ble det tatt 3042 dopingprøver som del av det nasjonale kontrollprogrammet, 2187 urinprøver og 855 blodprøver. Sammenlignet med året før er dette en økning på nesten 200 prøver totalt. 40 prosent av prøvene som er tatt er tatt av meldepliktutøvere, omtrent det tilsvarende blant gruppen som er definert som nasjonale toppidrettsutøvere, og de siste 20 prosent av utøvere som er definert som konkurranseutøvere. Totalt er 38 prosent av prøvene tatt i konkurranse, mens 62 prosent er tatt utenfor konkurranse.

BIOLOGISKE PROFILER

Biologiske profiler har vært et satsningsområde for Antidoping Norge i mange år. Vi har nå tre forskjellige profilprogram (blod-, steroid- og veksthormonavhengige markørprofiler).

Programmet for steroidprofiler ble utvidet i 2014, og alle meldepliktutøvere har nå en steroidprofil, og de fleste av disse utøverne har også en blodprofil. Mange av meldepliktutøverne har i tillegg en profil for veksthormonmarkører.

Som følge av økt fokus på programmet for steroidprofiler, ble det tatt flere urinprøver i 2014 sammenliknet med de siste årene. For at en utøver skal få etablert en steroidprofil, er det nødvendig med minst 3-4 urinprøver i løpet av det første året.

Blodprofiler har vært en del av testprogrammet til Antidoping Norge i flere år, men det er i fortsatt i stadig utvikling. I 2014 ble det for første gang systematisk innhentet blodprofilprøver av fotballspillere. Blodprofilprøver av utøvere innen lagidretter er noe vi ønsker å videreutvikle i framtiden.

NORDIC ATHLETE MANAGEMENT PASSPORT UNIT

«Nordic Athlete Management Passport Unit» (NAPMU), som ble etablert høsten 2013, har bidratt sterkt til å videreutvikle profilarbeidet. Denne enheten er et samarbeid mellom de nordiske landene og Norges laboratorium for dopinganalyse i arbeidet med biologiske profiler. NAPMU-manageren, som er stasjonert i Oslo, jobber tett med Toppidrettsavdelingen og er sentral i kontrollarbeidet til Antidoping Norge. Det ble gjennomført et felles profilmøte med alle de nordiske landene i forbindelse med Nordisk møte i Kirkenes i mai. I tillegg har det vært jevnlig telefonmøter. NAPMU har videre gjort en avtale med Estonia Anti-doping Agency for å yte bistand, samt

med International Orienteering Federation. NAPMU-manageren har deltatt i WADAs ABP Operational meeting for å diskutere arbeidet med steroidprofiler, og fikk anledning til å presentere enheten for representanter fra de ulike nordiske Kulturdepartementene på et møte i København i august.

ALKOHOLTESTING

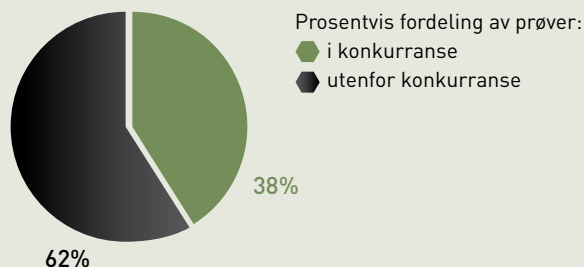
Alkohol står på dopinglisten i enkelte idretter. Det er

gjennomført sikkerhetssjekk med pusteprøver i fire arrangement innen ulike grener i motorsport i løpet av 2014. Totalt ble det tatt 156 pusteprøver. Ingen av pusteprøvene har ført til blodprøver. Antidoping Norge har en god dialog med Norges Motorsportforbund, som også har kommet med innspill til miljøer som de mener er aktuelle for å gjennomføre denne type prøver.

Dopingprøver fordelt på idretter

Idrettsgren	2012	2013	2014
Am. idretter	66	66	62
Bandy	70	72	54
Basketball	128	82	100
Boksing	35	38	57
Bryting	66	76	68
Sykkel	251	327	243
Fotball	277	318	311
Friidrett	266	260	274
Håndball	155	120	148
Ishockey	203	145	156
Kampsport	51	49	51
Orientering	44	48	58
Padling	61	42	41
Roing	37	51	61
Ski	309	324	433
Skiskyting	65	109	153
Skøyter	66	86	87
Styrkeløft	122	148	177
Svømming	113	59	96
Vektløfting	67	90	94
Volleyball	114	60	50
Andre idretter	214	252	245
Totalt antall	2780	2822	3042

2014: Prøver fordelt i og utenfor konkurranse

2014: Fordeling av prøver på nivå

Utøvernivå	Urin	Blod	Totalt
Prioriterte utøvere	543	713	1256
Toppøtøvere	1063	137	1200
Breddeidretten	581	5	586
Totalt			3042

Fordelingen av prøver over tid

	2010	2011	2012	2013	2014
Urinprøver	2300	1915	2130	2008	2187
Blodprøver	475	470	650	814	855
Totalt	2775	2462	2780	2822	3042

INFORMASJONSINNHEITING

Det er ingen hemmelighet at den tradisjonelle dopingkontrollen har klare begrensninger knyttet til å avsløre dopingbruk. De senere årene har arbeidet dreid seg i retning av å ta i bruk andre og nye metoder, som innebærer gjennomføring av samtaler og innhenting av informasjon fra ulike kilder. I 2014 styrket organisasjonen denne delen av arbeidet ytterligere ved å ansette en juridisk rådgiver. For å stå best mulig rustet i arbeidet for å beskytte en ren idrett ser vi det som avgjørende at informasjonsinnhenting sees i sammenheng og koordineres med vurdering av biologiske profiler, og planlegging av målrettede dopingkontroller.

Antidoping Norge har de senere årene opparbeidet seg solid erfaring på å gjennomføre samtaler, både i forhold til å avdekke potensielle brudd på dopingbestemmelsene, men også for å skaffe seg større kjennskap til i toppidretten for på den måten å ha større forutsetninger for å avsløre dopingbruk.

Gjennom 2013 gjennomførte Antidoping Norge et større sykkelprosjekt der vi hadde 30 samtaler – med ryttere, ledere, trenere og andre med særlig kunnskap om sykkelsporten. Hensikten var ikke å drive målrettede undersøkelser mot enkeltpersoner, men å skaffe seg bedre innsikt i den profesjonelle sykkelsporten. Rapporten ble offentliggjort høsten 2014 (les mer om rapporten på neste side). Vi har også fått muligheten til å dele våre erfaringer med UCIs Cycling Independent Reform Commission (CIRC). Den uavhengige rapporten til CIRC vil bli offentliggjort i starten av 2015.

Antidoping Norge har som ambisjon å ha innsikt i nasjonale og internasjonale dopingtrender og -trafikk. På hjemmebane har det i så måte vært viktig å få på plass avtaler med Toll- og avgiftsdepartementet og Politidirektoratet. En avtale med toll ble tegnet mot slutten av 2012 og har blitt fulgt opp med halvårlige møter. I februar 2014 ble også avtalen med

FOTO
Scanpix

Signert

FEBRUAR: Antidoping Norge og Politidirektoratet signerte en samarbeidsavtale som skal sikre et nært samarbeid i arbeidet mot doping. - Et tett samarbeid med politiet er utvilsomt et viktig bidrag i framtidens antidopingarbeid, sa Anders Solheim ved signering av avtalen.

Avtalen er en del av en internasjonal utvikling av antidopingarbeidet der verdens antidopingbyrå (WADA) har ledet an med sine avtaler med for eksempel Interpol og World Custom Organization. Nå kan også Norge skilte med tilsvarende avtaler nasjonalt.

– Vi vet at det å avsløre dopingbruk gjennom tradisjonelle dopingkontroller har sine klare begrensninger. Der vi tidligere har fulgt utøvere har vi de senere årene flyttet fokus mot også å følge dopingmidlene. For oss er samarbeid med politiet viktig for å ha innsikt i nasjonale og internasjonale dopingtrender, sier Solheim.

Jobbes med ny ADAMS

Meldeplikt og utøverinformasjon er innført for å sikre et best mulig og mest mulig effektivt antidopingarbeid. Det er et lite utvalg av verdens fremste idrettsutøvere som er del av meldepliktsystemet. I Norge er det ved inngangen til 2015 snakk om ca. 130 personer.

Norske utøvere rapporterer i ADAMS (Anti-Doping Administration and Management System). WADA ønsker nå å utvikle en ny versjon av ADAMS.

Det er nå nedsatt en gruppe som skal være med på testing og utvikling av en ny versjon av ADAMS. Antidoping Norge er representert i gruppen som også består av andre nasjonale antidopingbyråer, internasjonale særforbund og laboratorier. WADAs mål er at en helt ny versjon av ADAMS skal være klar til lansering i forkant av OL i Rio 2016.

Intervjuprosjekt om doping i sykkelporten

I kjølvannet av Steffen Kjærgaard-saken og avsløringer i internasjonal sykkelport, ønsket Antidoping Norge å gjøre et større intervjuprosjekt. For Antidoping Norge handlet prosjektet om å få bedre innsikt i den profesjonelle sykkelporten og hvilke erfaringer miljøet har med doping og antidopingarbeidet. I tillegg var det et ønske om å legge til rette for at involverte i norsk sykkelport kunne bidra til det beste for en ren sykkelport.

Norges Cykleforbund ga sin tilslutning til prosjektet før det ble igangsatt, men prosjektet ble i sin helhet gjennomført av Antidoping Norge.

– Dette er ikke et prosjekt som har hatt til hensikt å drive målrettede undersøkelser mot enkeltpersoner. Vår intensjon har vært å tilegne oss mest mulig kunnskap og informasjon av relevans for antidopingarbeidet, for på den måten å være i stand til å avsløre og forebygge dopingbruk i framtiden, sier daglig leder, Anders Solheim.

STOR VELVILLIGHET: Det ble gjennomført grundige intervjuer med i alt 30 sentrale aktører i sykkelporten. Blant de som stilte til intervju var nåværende og tidligere utøvere, personer fra støtteapparat og andre med særlig kunnskap om sykkelporten de siste 20–25 år.

Det ble laget en rapport fra intervjuprosjektet som ble offentliggjort i en anonymisert form i oktober 2014. Rapporten kan du finne på antidoping.no. I rapportens oppsummering, står det blant annet:

Samtlige som har vært i samtale med Antidoping Norge har vist stor velvillighet og fortalt mye om sykkelporten generelt, treningsrutiner, medikamentbruk og kultur. Antidoping Norge sitter likevel igjen med et inntrykk av at det er større kunnskap om dopingbruk blant nordmenn involvert i internasjonal sykkelport enn det som har blitt formidlet til Antidoping Norge, dette til tross for et premiss om samtale i full fortrolighet.

– Vi sitter igjen med en følelse av at det fortsatt eksisterer en form for «taushetens lov» i sykkelporten. Vi har et inntrykk av at flere intervjuobjekter vet mer enn de forteller angående syklistene og potensielle brudd på dopingbestemmelsene, sier Anders Solheim.

– Men når det er sagt; vi har ikke opplevd noen motvilje, og det kan være mange motiver for ikke å si mer, legger Solheim til.

Han ser ikke bort fra at det kan bli aktuelt å gjøre tilsvarende intervjuprosjekt ved en senere anledning, også i andre idretter.

– Vi har lært mye av denne prosessen, og som organisasjon er vi nå bedre rustet enn noen gang til å drive informasjonsinnhenting. Dette er et område som har kommet for fullt i antidopingarbeidet de senere årene, og et område som det er viktig å intensivere og styrke ytterligere. Tradisjonelt kontrollarbeid har sine klare begrensninger, og derfor må vi også ty til andre metoder og bevis. Jeg tror også at det er helt avgjørende at vi skaper et klima for å snakke om doping og melde fra om mistanker. I sykkelporten befestet det seg en ukultur der mange visste, men ingen ville eller torde å snakke åpent. Vi må hindre at slike ukulturer for leve og vokse fram, sier Anders Solheim.

«Vi skal ha et verdensledende kontrollprogram»

STRATEGIPLANEN 2012-2015

Politidirektoratet signert. I møte med direktoratet ble det understreket at det er behov for en tettere dialog med politidistriktene. Toll- og avgiftsdirektoratet peker også på at det er et ønske at det opprettes en tettere kontakt med regionene med tanke på endringer og trender på dopingfeltet.

Antidoping Norge har fulgt opprullingen og rettssaken knyttet til Operasjon Gilde med stor interesse. Vi har vært til stede under rettssaken, også som sakkyndig, og har underveis hatt god dialog med etterforskere og aktor i saken. Mot slutten av året ble det gjennomført et møte med etterforskere og påtaleledere i Sør-Trøndelag politidistrikt, og det ble i tillegg arrangert et seminar for toll, politi og kriminalomsorgen i Sør-Trøndelag.

Kunnskap om avsløringene i Operasjon Gilde har også vært tema i internasjonale fora der Antidoping Norge har deltatt, blant annet i dialogen med WADAs hovedetterforsker.

Antidoping Norge ønsker å bidra og hente erfaring fra internasjonale organisasjoner. Det er igangsatt et internasjonalt prosjekt med WADA og Europol/Interpol. Antidoping Norge deltar også i en prosjektgruppe med andre nasjonale antidopingbyråer der informasjonsinnhenting og etterforskning står på agendaen. Det har i 2014 vært fire møter i denne prosjektgruppa. Oppdatert kunnskap om idretten generelt, og de mest risikoutsatte idrettene spesielt, er avgjørende for å lykkes i kampen mot doping. Tett kontakt med andre nasjonale antidopingbyråer sikrer økt kunnskap om blant annet miljøer, områder og nye trender i bruk av dopingmidler.

MOSJONSARRANGEMENT

Dopingkontroller har ikke bare en avslørende funksjon, men også en forebyggende. Det forebyggende aspektet har vært den viktigste årsaken til at Antidoping Norge har vært til stede på flere store mosjonsarrangement de siste årene. Det var i 2014 planlagt kontroll under Birkebeinerrennet,

men arrangementet ble avlyst. I Birkebeinerrennet ble det tatt seks prøver, uten at noen av disse var positive.

Antidoping Norge opplever å ha en god dialog med arrangørene av denne type mosjonsarrangement, og vi mener det er viktig at arrangementene inkluderer krav om å følge NIFs dopingbestemmelser overfor deltakerne.

ANALYSER

Alle analyser som blir gjennomført som en del av Antidoping Norges testprogram skal skje ved WADA-akkrediterte laboratorier. Det er Norges laboratorium for dopinganalyse i Oslo som benyttes. De er også en viktig samarbeidspartner i forhold til tolkning av analysesvar, videre oppfølging og målrettet testing. Det avholdes derfor jevnlig møter, og Norges laboratorium for dopinganalyse er også med i NAPMU-samarbeidet.

Fra 2015 stiller WADA nye analysekrav gjennom det som kalles Technical Document for Sport Specific Analysis (TDSSA). Disse kravene ble presentert mot slutten av 2014 og vil påvirke Antidoping Norges testprogram framover. TDSSA gir et minimumskrav i forhold til hvor stor andel av prøvene som skal analyseres for Erythropoiesis Stimulating Agents (ESAs) og Growth Hormone (GH) og Growth Hormone Releasing Factors (GHRFs). I idretter der det stilles høye krav til kondisjon i forhold til prestasjon er kravet at minimum 60% av prøvene skal analyseres for ESAs. Det gjelder idretter og grener som langrenn, skiskyting, langdistanse løping, landeveis sykling og triatlon. I idretter som stiller høye krav til styrke i forhold til prestasjon er det satt et minimumskrav om at 30% av alle prøvene skal analyseres for GH eller GHRFs. Dette gjelder typiske kraftidretter som styrkeløft og vektløfting. Arbeidet med å inkorporere analysekravene for hver idrett og gren ble påbegynt i 2014 og vil bli slutført i starten av 2015.

MELDEPLIKTSYSTEMET

Meldepliktsystemet er en forutsetning for uanmeldte og effektive dopingkontroller året rundt. De beste utøverne, som testes hyppig og som er fra idretter med høy risiko for doping, er underlagt regimet som innebærer en daglig meldeplikt.

Antall utøvere på meldepliktlister (tidligere kalt prioritert utøverliste) har gjennom 2014 vært på cirka 150, ved utgangen av året lå det på 145. Det er de beste utøverne fra idretter med stor risiko for doping utenfor konkurranse som settes på denne listen. De nasjonale særforbundene tas med på råd i forhold til hvilke utøvere som bør være på listen. Utøvere som ble tatt ut til OL i Sotsji og som ikke sto på meldepliktlister, ble satt på før OL. De fleste av disse utøverne ble tatt av igjen etter lekene.

Vårt inntrykk er at meldepliktsystemet virker å være godt innarbeidet blant norske utøvere. Stiftelsen er likevel svært opptatt av å drive god opplæring og oppfølging, ikke minst av nye utøvere som settes på den prioriterte utøverlisten. WADA er i gang med å utvikle en ny versjon av ADAMS, systemet som brukes for å rapportere utøverinformasjon.

Antidoping Norge har en meldepliktkomiteé som vurderer og vedtar utstedelse av advarsler til utøvere for brudd på meldeplikten. Meldepliktkomiteen består av jurister og nåværende eller tidligere topputøvere. Meldepliktkomiteen kan også gi anbefalinger til praktiseringen av meldepliktsystemet eller ta opp relevante temaer etter eget initiativ. Utøvere som har fått advarsel for brudd på forskriften kan klage til en egen klagenemnd. Meldepliktkomiteen har i 2014 behandlet fire saker. Alle ble ilagt advarsel.

MEDISINSK FAGKOMITÉ

Medisinsk fagkomité ajourfører dopinglisten og behandler og avgjør søknader om fritak fra dopinglisten. Komiteen er i tillegg et rådgivende organ i medisinerrelaterte spørsmål.

MELDEPLIKTSKOMITÉ

Andreas Ekker, *leder*
Andreas Nyhaug
Karoline Dyhre Breivang
Carl Waaler Kaas
Odd-Bjørn Hjelmeset (*ny fra feb. 2015*)

KLAGENEMND

Anna Thorstenson
Siri Langseth
Eirik Verås Larsen

MEDISINSK FAGKOMITÉ

Inggard Lereim *Prof. dr. med., ortopedi, kirurgi, katastrofemedisin, idrettsmedisin, trafikkmedisin*
Pål Zeiner *Overlege, dr. med., spesialist i barne- og ungdomspsykiatri*
Unni Rishaug *Overlege, endokrinologisk avd., Oslo Universitetssykehus, Aker*
Per Medbøe Thorsby *PhD Seksjonsoverlege, Enhetsleder, Hormonlaboratoriet*
Per Wiik Johansen *Overlege, dr. med., spesialist i klinisk farmakologi. Medisinsk sjef i Antidoping Norge*

KLAGENEMND FOR MEDISINSKE FRITAK

Kristian J. Fougner *Avdelingssjef, spesialist i indremedisin og endokrinologi. St. Olavs Hospital*
Marit Bjartveit *Klinikkleder, klinikk psykisk helse og avhengighet. Oslo universitetssykehus*
Rolf Whitfield *Seksjonsoverlege, endokrinologisk seksjon. Bærum Sykehus*

Det er gjennomført fire møter i medisinsk fagkomite i 2014. Komiteen har håndtert ca. 150 søknader om medisinsk fritak. Det er gitt ett avslag.

Mot slutten av året er det arbeidet med et nytt regelverk om medisinsk fritak, oppdatert i henhold til ny World Anti-Doping Code som trådte i kraft fra 1. januar 2015. Den nye koden innebærer vesentlige endringer i regelverket.

KONTROLLER PÅ OPPDRAG

Antidoping Norge påtar seg oppdrag i internasjonal idrett. Dette kan for eksempel være på vegne av internasjonale særforbund, andre nasjonale antidopingbyråer eller i forbindelse med internasjonale arrangementer i Norge.

I forkant av OL i Sotsji bisto Antidoping Norge WADA med testing av utvalgte utøvere. Dette ble gjort i samarbeid med kontrollører fra Russlands antidopingbyrå. Samlet ble det gjennomført elleve oppdrag, og innhentet prøver fra 40 utøvere. I løpet av året har vi påtatt oss testing på vegne av en rekke internasjonale særforbund. Antidoping Norge har blant annet hatt ansvaret for prøvetakingen under Bislett Games (friidrett), Arctic Race, Tour des Fjords, Tour of Norway (sykkel), skøyte-EM på Hamar, verdenscup i orientering, sjakk-OL og IBU-cup (skiskyting). Det er også gjort kontroller for andre antidopingbyråer.

TESTING AV HEST

Antidoping Norge har en avtale med Norges Rytterforbund om testing av hest. Totalt ble det foretatt tester på 45 hester, samlet antall prøver (blod og urin) var på 78 prøver i 2014.

Toppidrettsavdelingen har utviklet en risikovurdering for testing av hest i samarbeid med veterinærene som er tilknyttet Stiftelsen. Det har også vært en gjennomgang av prosedyrene for testing av hest.

AVTALER MED NORSKE ORGANISASJONER

Antidoping Norge påtar seg også oppdrag for norske organisasjoner. Flere av aktørene vi leverer et antidopingprogram til, er organisasjoner som driver konkurranseaktivitet, men som ikke er del av Norges idrettsforbund. Blant dem vi har hatt avtale med i 2014 er Det frivillige skyttervesen, Det norske Travselskap, Norsk Jockeyklubb og Norges Bilsportforbund. Det er også gjennomført dopingkontroller som del av avtalen med Politihøgskolen.

Oppdragsgiver	Antall	Urin	Blod
WADA	174	40	134
Internasjonale forbund	265	258	7
Nasjonale antidopingbyråer	45	30	15
Treningssentre	69	69	
Norske organisasjoner	212	174	38
TOTALT	765	571	194

Pusteprøver: Det er i tillegg tatt 1289 pusteprøver for Norges Bilsportforbund.

DOPINGSAKER

Det er påtalenemnden i Antidoping Norge som vurderer om en sak skal henlegges eller føres for NIFs domsorgan. Påtalenemnden avgjør også om saker skal ankes. Nemndens medlemmer utnevnes av styret, men tar beslutninger uavhengig av styret og Antidoping Norges administrasjon.

Påtalenemnden består av medlemmer med juridisk, medisinsk og farmakologisk kompetanse. Annen kompetanse innhentes ved behov. Det har vært avholdt tre møter i 2014.

Antidoping Norge påtalte i 2014 for første gang personer i idretten for forsøk på innførsel av dopingmidler. Det dreier seg om tre personer som har forsøkt å innføre dopingmidler hvor disse har blitt beslaglagt av tollvesenet. Antidoping Norge har fått utlevert opplysninger om samtlige saker av politiet etter at sakene er ferdig behandlet av politiet. Det er to tilfeller av forsøk på innførsel av EPO og et tilfelle av forsøk på innførsel av det anabole stoffet prasteron (DHEA). I alle tilfellene har personene fått to års utestengelse av idretten.

Det foreligger 15 påtaleavgjorte saker i 2014. Til sammen er 19 utøvere dømt i NIFs domsutvalg og NIFs appellutvalg i 2014, se oversikt på neste side.

Antidoping Norge er fra 1/1-2015 gitt adgang til å gjennomføre forenklet saksbehandling i dopingsaker, jf. NIFs lov § 12-21. Det innebærer at saken i sin helhet behandles av Påtalenemnden i Antidoping Norge uten at den behandles i NIFs domsutvalg. Ved å tilstå regelbruddet kan suspensjonen ilegges fra det tidspunktet prøven ble tatt.

SAKSGANG I DOPINGSAKER

Potensielle brudd på dopingbestemmelsene.
For eksempel positiv A-prøve

Utøveren blir bedt om å gi forklaring.
Særforbundet blir informert

Administrasjonen i Antidoping Norge innhenter relevant og tilgjengelig informasjon, herunder utøverens forklaring og evt. analyse av B-prøve

Henleggelse

Saksframlegg

Antidoping Norges uavhengige påtalenemnd vurderer saken opp mot NIFs lov

Henleggelse

Påtalebegjæring

NIFs domsutvalg vurderer saken opp mot NIFs lov

Frifinnelse

Dom

Dom/frifinnelse kan bli stående eller ankes

NIFs appellutvalg vurderer saken opp mot NIFs lov

Frifinnelse

Dom

PÅTALENEMNDEN

Medlemmer

Anstein Gjengedal *leder*

Kåre Birkeland

Rigmor Solberg

Sekretariat

Niels Kiær

Jurist. Tidligere politimester i Oslo.

Professor i endokrinologi. Leder av endokrinologisk avdeling ved Oslo universitetssykehus.

Professor i farmakologi, farmasøytisk institutt, Universitetet i Oslo.

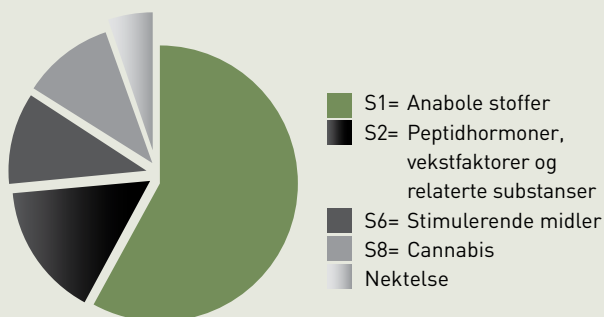
advokat

FAKTA: DOPINGSAKER

Pågående eller avsluttede saker etter påtalebegjæring

Idrett	Nivå	Påtale- begjæring	Forhold	Dopinggruppe	Domsutvalg	Dom	Anke	Appellutvalg
Fotball	C	2013	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Fotball	C	2013	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Am.idretter	B	2013	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Sykkel	B	2013	Testosteron	S1 Anabole stoffer	2013	2 år	2014	2 år
Ishockey	C	2014	Kokain	S6 Stimulerende midler	2014	2 år		
Styrkeløft	C	2014	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	4 år		
Styrkeløft	C	2014	Cannabis	S8 Cannabis	2014	4 mnd		
Sykkel	C	2014	Innførsel prasterone	S1 Anabole stoffer	2014	2 år	2014	2 år
Sykkel	C	2014	Innførsel EPO	S2 Peptidhormoner, vekstfaktorer og relaterte substanser	2014	2 år		
Sykkel	C	2014	Innførsel EPO	S2 Peptidhormoner, vekstfaktorer og relaterte substanser	2014	2 år	2014	2 år
Ishockey	C	2012	Metylheksanamin	S6 Stimulerende midler	2014	10 mnd		
Basketball	C	2014	Nektelse		2014	2 år		
Basketball	C	2014	Kokain	S6 Stimulerende midler	2014	2 år		
Am. idretter	C	2014	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Kickboxing	C	2014	Cannabis	S8 Cannabis	2014	8 mnd		
Boksing	C	2014	Testosteron	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Håndbak	C	2014	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Håndbak	C	2014	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Styrkeløft	C	2014	Anabole steroider	S1 Anabole stoffer	2014	2 år		
Am. idretter	B	2014	Buprenorfin	S7 Narkotiske stoffer				

Saker med dom, fordelt på dopinggruppe

NIVÅ A = prioritert utøver
 NIVÅ B = nasjonal topputøver, i henhold til Antidoping Norges topputøverliste
 NIVÅ C = utøvere på breddenivå

3

Kommunikasjon og informasjon

Vi merker en økende oppmerksomhet omkring dopingproblematikken, ikke minst knyttet til doping som samfunns- og ungdomsproblem. Det gir seg utslag i økt medieoppmerksomhet og økende etterspørsel etter foredrag og forebyggende aktiviteter blant nye målgrupper.

NETTSIDER

Antidoping Norge styrket informasjonsavdelingen ved å ansette ny informasjonsrådgiver i januar 2014. Det har bidratt til et forsterket fokus på web og sosiale medier. Gjennom året har organisasjonen nesten doblet antall følgere på Facebook. Ved utgangen av 2014 hadde vi omtrent 4500 følgere på Facebook. Vi har også etablert oss på Twitter.

Av større utviklingsprosjekter i 2014 innenfor informasjonsområdet vil vi fremheve etableringen av nye websider. Dette handlet i hovedsak om å forsterke synlighet av det arbeidet vi gjør i samfunnet, og finansiering av dette utviklingsprosjektet er da også hentet fra andre midler enn spillemidlene.

www.antidoping.no hadde i 2014 126.000 besøk, det er en liten økning fra 2013. Videoene på YouTube hadde 25.000 visninger.

Antidoping Norge har ved utgangen av året følgende nettsted: antidoping.no | rentidrettslag.no | renutover.no | renskole.no | rentsenter.no | renidrett.no

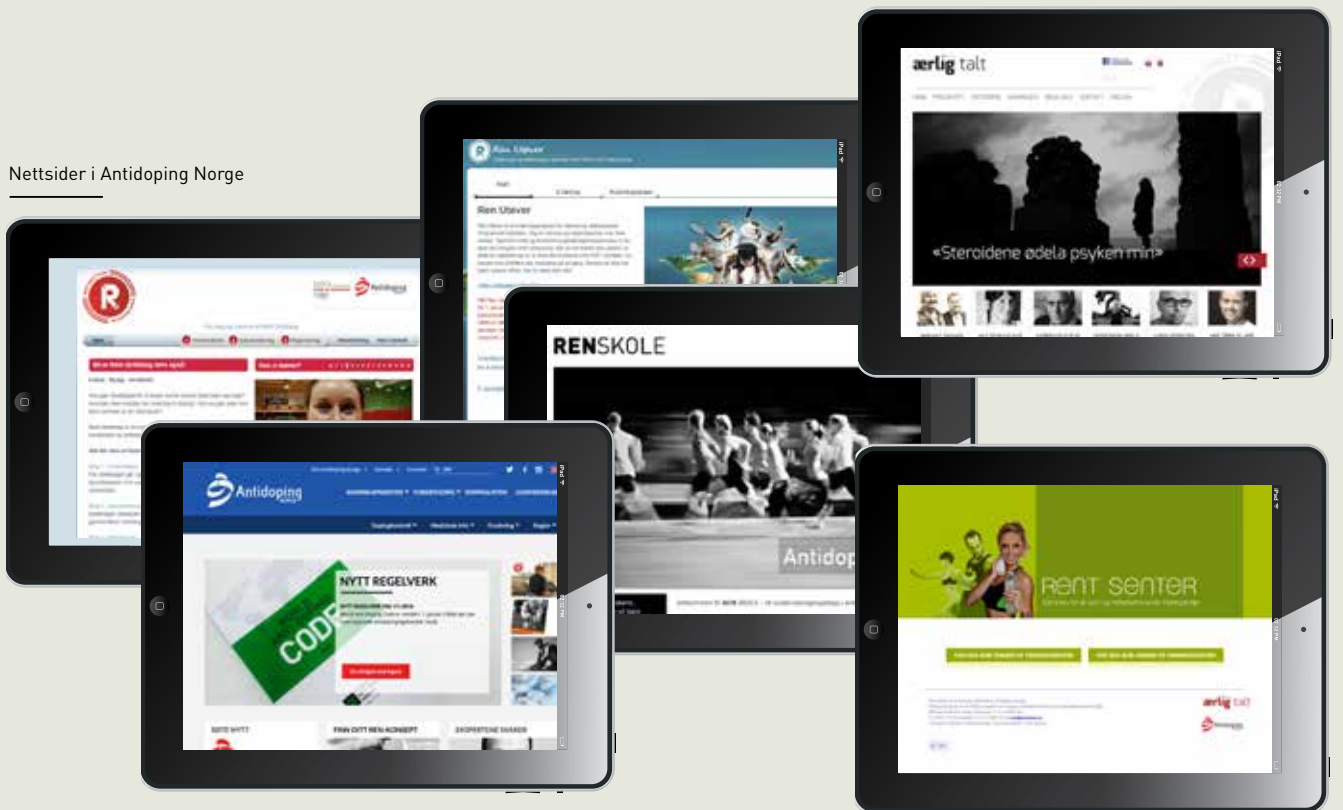
INFORMASJONSMATERIELL

Det er løpende vurdert opptrykk av nytt materiell, men også i 2014 har Ærlig talt-materiell blitt prioritert. Som del av etablering av Kunnskaps-senteret (se kap. 6) ble det utviklet en ny håndbok for helsepersonell. Denne er også relevant å bruke mot idretten i visse sammenhenger. Mot slutten av året ble det jobbet med materiell for å informere om nytt regelverk. Her ble det valgt å støtte seg på den utøverguiden som WADA har utviklet, blant annet etter tett dialog med utøvere.

«Vi skal være en drivkraft i idrettens forebyggende antidopingarbeid»

STRATEGIPLANEN 2012-2015

Nettsider i Antidoping Norge

Et utvalg av organisasjonens informasjonsmateriell

Ærlig talt

Holdningskampanjen Ærlig talt ble lansert i januar 2013 som et samarbeid mellom Antidoping Norge og Norges idrettsforbund, og med støtte fra Norsk Tipping. Gjennom seks personlige og ærlige historier ble ulike sider av antidopingarbeidet formidlet. I 2013 hadde kampanjen nesten 80 stoppesteder, i alle landets fylker. Vi opplevde stor etterspørsel etter foredrag, magasiner og markedsmateriell.

Det ble derfor besluttet å utvikle med en ny versjon i 2014, med fire nye case. Også i år var Norges idrettsforbund og Norsk Tipping viktige medspillere, både i utvikling og drift av kampanjen. Ærlig talt inngikk for eksempel som en del av NIFs Kunnskapsturne.

Vi opplever fortsatt at kampanjen har stor gjennomslagskraft og et bredt nedslagsfelt. Her er noen av 2014-tallene som viser at dette er en kampanje som har nådd ut til mange:

- Nettsiden renidrett.no har hatt 40.000 sidevisninger (mot 35.000 i 2013)
- Videoene er spilt av over 35.000 ganger på nett
- Det er delt ut omtrent 3000 magasiner.
- Det ble i 2014 arrangert 35 arrangement som kan defineres som Ærlig talt-arrangement, med til sammen 4300 tilhørere

Kampanjen er i tillegg synliggjort på en rekke ulike arenaer. Vi fikk blant annet anledning til å vise fram kampanjen internasjonalt under et større antidopingseminar i Lausanne, med WADA, IOC, nasjonale antidopingbyråer og en lang rekke internasjonale særforbund til stede.

Morten Heierdal, som er en av de ti personene som er innlemmet i konseptet, har blitt en ettertraktet foredragsholder. Mot slutten av året ble han engasjert som foredragsholder på full tid. Totalt har Heierdal snakket til omtrent 19.000 personer i 2014 (mer om dette under Kunnskapsturnerets årsrapport).

Vi ser at Ærlig talt med små grep kan tilpasses nye målgrupper og brukes på nye flater. Kampanjen har bredt om seg gjennom at Forsvaret har laget sin egen versjon av magasinet med et opplag på 20.000 eksemplarer til utdeling på sesjon, mens Virke Trening har finansiert en versjon til bruk blant de som trener på treningssenter. Virke har dessuten brukt elementer fra kampanjen til å finansiere plakater til treningssentre, og en informasjonsvideo som kan vises på skjermer på treningssen-

tre. HelseDirektoratet finansierte i tillegg en annonsekampanje, med utgangspunkt i samfunnshistoriene fra Ærlig talt (mer om denne kampanjen under Kunnskapsturnerets årsrapport).

ÆRLIG TALT-ARRANGEMENT 2014

Ærlig talt-kampanjen er benyttet på en lang rekke arenaer og på ulike flater. Under er listet opp det som vi har definert som rene Ærlig talt-arrangement i 2014.

Arena/arrangør	Antall	Tilhørere
Ungdomsskole	7	970
Videregående skole	9	1695
Idrettsråd	6	315
Idrettskrets	4	385
Klubb/lag/forening	5	365
SUM	31	3730

KUNNSKAPSTURNEEN 2014

Sammen med Norges idrettsforbund og Norsk Tipping gjennomførte Antidoping Norge Kunnskapsturneen 2014 under tittelen «Ærlig talt – det handler om valg». Her deltok personer som deltok i kampanjen, bl.a. Marit Bjørgen, Steffen Kjærgaard, Mads Kaggstad og Morten Heierdal. Antidoping Norge bidro dessuten med foredragsholdere for øvrig.

Kunnskapsturneen	Tilhørere
15/8 – Orkdal	250
16/9 – Karmøy	80
10/10 – Tromsø	210
14/10 – Sandefjord	(avlyst grunnet lav påmelding)
SUM	540

NORGES IDRETTSFORBUND

IDRETTSFORBUNDETS KUNNSKAPSTURNÉ 2014
«ÆRLIG TALT – DET HANDLER OM VALG»

Norges idrettsforbund, Antidoping Norge og Norsk Tipping har gleden av å invitere alle engasjerte i norsk idrett til gratis kunnskapsturné for niende år på rad. Tittelen i år er «Ærlig talt – det handler om valg» med spennende foredrag om hva doping gjør og hvordan det påvirker deg, hvordan det jobbes med verdtarbeid i idretten. Foredrag til inspirasjon og ettertanke. På foredragslisten er blant andre Steffen Kjærgaard, Rune Andersen og Morten Heierdal.

Påmelding:
www.kunnskapsturneen.no
Frist:
8. oktober

KUNNSKAPSTURNÉ
Invitasjon til et av arrangementene.

NORSK TIPPING

MARIT BJØRGEN

Et nytt Ærlig talt-magasin ble lansert høsten 2014, med fire nye case.

FORSVARET

Forsvaret finansierte sin egen versjon av Ærlig talt-magasinet. Opptrykk på 20.000 eksemplarer til utdeling på sesjon.

VIRKE

Sammen med Virke Trening laget Antidoping Norge et magasin til utdeling på treningssentre.

Fikk aha-opplevelser på skolen i Leksvik

- Viktig å informere

...informere om...

Skal utføre fell dopingkontroll

Norge eller drapingsarbeidet med Russland...

Antidoping Norge - OL-tester starter

Olje (AS/NSTB) Den...

MEDIA

Vi kan særlig merke en økende interesse rundt antidopingarbeidet i regional- og lokalaviser. Dette skyldes en økende oppmerksomhet og et økende engasjement, fra for eksempel skoler, politi og treningsentre. Gjennom lokale Ærlig talt-arrangement har vi lykket med å sette tematikken på agendaen.

Det ble arrangert to pressemøter med godt oppmøte; ett i forbindelse med vinter-OL, i samarbeid med Norges laboratorium for dopinganalyse, og ett i forbindelse med WADA-presidentens besøk i november. I forkant av OL i Sotsji ble antidopingarbeidet også utsatt for stor oppmerksomhet. Antidoping Norge hadde en kronikk i Aftenposten med tittelen «De rene fortjener mer». Mads Dranges bok «Den store dopingbløffen» fikk bred dekning i norske medier. I andre halvdel av året var dette noe av det som medførte størst medieoppmerksomhet: Offentliggjøring av sykkelrapporten, lansering av ny Ærlig talt-versjon ble et hovedoppslag på Dagsrevyen og en tysk dokumentar om Russland og antidoping ble naturligvis et tema også i Norge, ikke minst sett i lys av at vi har hatt et samarbeid med Russlands antidopingbyrå de siste årene. →

LOSLO

WADA-president Sir Craig Reddie (nr. 2 f.v.) på pressekonferanse sammen med Olivier Niggli fra WADA, NIFs generalsekretær Inge Andersen og Anders Solheim.

Foto: Scanpix

24 Sport

Antidoping Høldningskampanjen Ærlig talt

Høvdar den veloppdagne idrettsutøvere som ble en skruppelløst voldsmann...

Fikk livet rasert av doping - advarer andre

...advare andre...

REKORDEN TRENDTIDEN 24. SEPTEMBER 2014

Widvey blir antidoping-topp

OPPTAK: Kulturhuset, IOC ansettelse leder. Th...

Keiver mer i opplysningsarbeidet...

...opplysningsarbeidet...

...WADA executive committee...

...Norges direktør...

...WADA-president Sir Craig Reddie...

...NIFs generalsekretær Inge Andersen...

...Anders Solheim...

...Foto: Scanpix

Trening for utseendets skyld

Idrettsutøvere, registrerte og stadig flere av treningsses på gym og i idrettsmiddel for utseendets skyld...

SPORT DOPING

Politianmelder dopingbrukere

Brukere av dopingpreparater går inn i skiløperpolitianmelder dem.

...dopingpreparater...

...politianmelder dem...

...dopingpreparater...

...politianmelder dem...

...dopingpreparater...

...politianmelder dem...

...dopingpreparater...

...politianmelder dem...

...dopingpreparater...

...politianmelder dem...

...dopingpreparater...

Antidoping. Vinter-OL nærmer seg. Vi mener det burde vært gjort mer for å sikre rene medaljevinnere i Sotsji.

De rene fortjener mer

rettsrøsten

Anders Solheim, Daglig leder, Antidoping Norge
Thomas Haugland, leder, Antidoping Norge

Johann Muehlegg (i midten) var full av dopingmidler da han vant jaktstarten foran Thomas Alsgaard (t.v.) og Frøde Estil under OL i Salt Lake i 2002. Da gikk tyskeren for Spania. FOTO: TOR RICHARDSEN, NTB SCANPIX

Thomas Bach nylig tok over IOC-president, slo han fast at Sotsji-OL kom til å ha tidenes mest omfattende antidopingprogram det er vinter-OL.

Idrettsøverne legger grunnlaget for sine prestasjoner gjennom mange års hard trening i utøveren sin egen treningsarena. Det er solid og godt trent utøveren som gjør at de kan prestere godt under OL. Det er IOC-presidenten som skal sørge for at utøverne får et godt og trygt miljø under OL. Det er IOC-presidenten som skal sørge for at utøverne får et godt og trygt miljø under OL. Det er IOC-presidenten som skal sørge for at utøverne får et godt og trygt miljø under OL.

Idrettsforbundet et initiativ overfor WADA. Vi mente WADA sammen med IOC burde krevde at topputøverne i utholdenhetsidretter som skiskyting, langrenn og skøyter i Vancouver-OL hadde en blodprofil. Heller ikke til OL i Sotsji er dette på plass som et obligatorisk krav for alle utøvere. Vi mener et slikt krav vil kunne satt forgang i internasjonalt profilarbeid.

3. TETTERE POLITISAMARBEID. Antidopingorganisasjonene er avhengige av et tettere samarbeid med politiet. Vi kan ikke ha det slik at myndigheter sitter på opplysninger om dopingbruk blant utøvere uten at det gis tilgang og kan følges opp av idrettens antidopingorganisasjoner. Her har WADA ledet vei, gjennom samarbeid med blant andre Interpol. Denneuka startet hovedrettsaken i «Operasjon Gilde» i Trøndelag – den største avsløringen av et dopingnettverk i Norge. Det vil være naivt å utelukke at et slikt omfattende nettverk ikke kan ha forgreininger til den organiserte idretten.

4. STYRKET HOLDNINGSARBEID. For lenge har det i enkelte land og idretter vært aksept for dopingbruk. Det forebyggende og holdningskappe antidopingarbeidet må prioriteres høyere. Også i Norge er vi avhengig av at nasjonale særforbund, idrettskretser og lokale idrettslag engasjerer seg i antidopingarbeidet. Norges idrettsforbunds nye handlingsplan mot doping vil styrke det forebyggende antidopingarbeidet i alle idrettens organisasjonsledd.

5. STILHETEN MÅ BRYTES. Det er viktig at det er kontroll med antidopingarbeidet. Det siste året har vi sett mye av dopingmidler tatt fram fra de gamle domene. Det er viktig at toppidrettsutøverne er med på å bryte stilheten og sørge for at det er en tydelig melding om at det menes alvor i arbeidet med å beskytte en ren og rettferdig idrett.

«Stilhetens lov» og ikke forteller det de vet.

6. NASJONER MÅ HJELPES. Det er ikke å forvente at alle land i verden skal få på beina et effektivt antidopingprogram. Særlig må det prioriteres å styrke arbeidet i store idrettsnasjoner. Antidoping Norge har bidratt med veiledning og råd i etableringen av antidopingorganisasjoner i Kina før OL i Beijing og fram mot Sotsji og vi bistår russerne. Vi har nå tilbudt Kenya vår bistand.

7. RESSURSER TIL FORSKNING. De siste årenes dopingavsløringer og innrømmelser har for en del verdsener fortalt at det er store begrensninger i kontrollarbeidet. For å avsløre den sofistikerte dopingens kreves store ressurser og kunnskap. Det handler om å ta den rette vegen, til rett tid og analysere etter de rette stoffene. Uten gode analysemetoder, er jukset svært vanskelig å avsløre.

8. MAKT BAK KRAVENE. Det er mye bra med det nye internasjonale regelverket som nylig ble vedtatt, og som trer i kraft 1. januar 2015. Regler er imidlertid lite verdt hvis de ikke håndheves.

Vi mener det er på høy tid at det stilles makt bak kravene. Hvis det i bestemte idretter og nasjoner ikke prioriteres å ta dopingprøver av topputøvere verken på trening eller i konkurransen, må WADA trekke opp det røde kortet og melde fra til IOC. Å gå til det skritt å utestenge en nasjon eller idrett fra et OL vil være dramatisk, men vi ser ikke bort fra at det er et nødvendig virkemiddel. Det er i alle fall et spørsmål som ikke er til å misforstå, og en tydelig melding om at det menes alvor i arbeidet med å beskytte en ren og rettferdig idrett.

Hva mener du?

Si din mening på Twitter! Bruk hashtag #sportsdebatt

Rio-OL får norsk hjelp

Brazil er på etterskudd. IOC har befall Norge om hjelp til å lede anti-dopingarbeidet for og under OL i 2016.

FAKTA
Antidoping i Rio

Det skal tas 5000 dopingprøver i Rio de Janeiro under OL i 2016. Det er en rekord, og det betyr at Norge vil ha en stor rolle å spille i å sikre et rent OL i Rio.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet. Det betyr at Norge vil ha en stor rolle å spille i å sikre et rent OL i Rio.

Thomas Bach, IOC-president, slo han fast at Sotsji-OL kom til å ha tidenes mest omfattende antidopingprogram det er vinter-OL.

Idrettsøverne legger grunnlaget for sine prestasjoner gjennom mange års hard trening i utøveren sin egen treningsarena.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

DERFOR slipper doperne unna

Antidoping Norge har fått i oppdrag å lede antidopingarbeidet for og under OL i Rio de Janeiro i 2016.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Mener norske sykkelprofiler TIER OM DOP-INFO

En gruppe norske sykkelprofiler mener at det er viktig at det er et godt samarbeid mellom idrettsforbundet og politiet for å sikre et rent OL i Rio de Janeiro i 2016.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

SPORT

Det internasjonale sykkelforbundet får norsk hjelp

Kvalitetssjekker UCLs antidopingarbeid

Før jul fikk Antidoping Norge dette oppdraget fra IOC om Det Internasjonale UCLs antidopingarbeid

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

Det er viktig at Norge har et godt samarbeid med det brasilianske antidopingarbeidet.

FOREBYGGENDE AKTIVITETER

Antidoping Norge ønsker å være en drivkraft i det forebyggende antidopingarbeidet, men er samtidig tydelig på at idretten selv må legge til rette for og gjøre en innsats for å sette antidoping og verdierarbeid på agendaen. Vi tror utvilsomt på at veien å gå er å forankre antidopingarbeidet i planverk, det være seg i særforbund, krets eller idrettslag.

Norges idrettsforbunds tiltaksplan mot doping, med 49 konkrete tiltak, er i så måte et viktig bidrag. Planen ble ferdigstilt i 2014 og Antidoping Norge ser fram til å bistå i arbeidet med å sette tiltakene ut i live.

FOREDRAG/SAMTALER

Antidoping Norge har et eget foredragsholderkorps som holder foredrag for ulike organisasjonsledd i norsk idrett og for målgrupper utenfor den organiserte idretten.

For stiftelsen er det viktig å kunne tilby et attraktivt og oppdatert forebyggende program. I løpet av 2014 er det foretatt noen endringer for å spisse foredragsholderprogrammet. I dette ligger det å sette opp ulike foredragsholdere mot spesifikke målgrupper. Vi har i tillegg innført egne autorisasjonsprøver, som er tilpasset henholdsvis idretten og det som gjøres mot samfunnet for øvrig.

Det ble i løpet av 2014 gjennomført 147 forebyggende tiltak i idretten, mot totalt 33 ulike særforbund. 113 av tiltakene er foredrag for utøvere og klubber. Det er gjennomført flest foredrag i fotball, sykkel, ski og fleridrettslag. I tillegg har mange av Ærlig talt-arrangementene hatt utøvere og idrettsledere som deltakere.

RENT SÆRFORBUND

Rent Særforbund er et verktøy for å sette antidoping og verdierarbeid systematisk på agendaen. Konseptet skal sikre et minimum av antidopingkunnskap i organisasjonen,

og vise tydelige holdninger til doping gjennom konkrete handlinger som nedfelles i en plan. Det legges stor vekt på å levere et antidopingprogram som er tilpasset behovene det enkelte forbund. Det å bli Rent Særforbund bidrar til økt etterspørsel og oppmerksomhet omkring antidopingarbeidet på mange nivåer i organisasjonen.

Norges Skiforbund signerte avtale i juni. Studentidrettsforbundet var klar for signering av avtalen om Rent særforbund rett før jul, signering ble foretatt i januar 2015. Flere særforbund er godt i gang med prosessen for å bli Rent Særforbund, og flere vil forhåpentligvis signere i løpet av 2015.

Ved utgangen av 2014 hadde følgende forbund signert Rent Særforbund-avtale:

- Norges Styrkeløftforbund
- Norges Fotballforbund
- Norges Volleyballforbund
- Norges Cykleforbund
- Norges Skiskytterforbund
- Norges Rytterforbund
- Norges Friidrettsforbund
- Norges Skiforbund
- Norges Danseforbund

RENT IDRETTSLAG

Stadig flere idrettskretser og særforbund oppfordrer «sine» klubber og lag til å utarbeide en antidopingpolicy gjennom å ta i bruk Rent Idrettslag-konseptet. 793 lag var ved utgangen av året registrert som Rent Idrettslag, 144 av disse gjennomførte prosessen i 2014. 68 idrettslag har også vært gjennom re-sertifiseringen som det legges opp til etter tre år.

Antidoping Norge har hatt dialog i etterkant med leder av de klubbene som har opplevd å få en dopingsak. Utøver følges opp særskilt gjennom gangen i dopingsaken, mens klubbens engasjement varierer. Informasjonsflyten i dopingsaker justeres i forbindelse med nytt regelverk. Erfaringen viser at bistand til den enkelte klubben må tilpasses i hvert tilfelle.

REN UTØVER

Dagens Ren Utøver har vært en suksess, på flere måter. Med nesten 15.000 brukere nasjonalt og over 60.000 brukere internasjonalt siden lanseringen i 2009. I 2014 alene var det 3093 registrerte brukere av programmet, hvorav cirka halvparten av disse gjennomførte alle 12 casene. Vi ser likevel et sterkt behov for å modernisere vårt e-læringstilbud, også for å tilpasse det til nytt regelverk gjeldende fra 1. januar 2015.

Før vi gikk i gang ble WADAs nye utøverprogram ALPHA vurdert. Vi sparret med Utøverkomiteen om hva de mente var viktig med et eventuelt nytt program. Tilbakemeldingen fra utøverne var at det måtte være oppdatert med tanke på regelverk, innhold og formspråk og at det måtte fungere godt på mobile plattformer. Vi fikk med oss Antidoping Danmark i utviklingsarbeidet og det ble inngått en avtale med selskapet Transform for å utvikle et nytt Ren Utøver. Et nytt program skal være klart til lansering i våren 2015. Det er etablert en egen prosjektgruppe med representanter

Forebyggende arbeid i idretten

- 147 forebyggende tiltak
- Foredrag for 33 ulike særforbund
- 1 nytt Rent Særforbund
- 144 nye Rent Idrettslag
- 68 idrettslag re-sertifisert som Rent Idrettslag
- 3093 brukere av Ren Utøver
- 1500 brukere av Ren Skole

fra Antidoping Norge, Antidoping Danmark og Transform. Underveis i prosessen har vi også involvert Utøverkomiteen.

REN SKOLE

Renskole.no ble lansert første gang høsten 2010. Skoleportalen ble lansert i en ny versjon i 4. kvartal 2014. I den nye versjonen er videoer fra Ærlig talt inkludert og undervisningsopplegget er revidert slik at det er oppdatert i henhold til læreplaner, og slik at det skal passe inn mot flere forskjellige studieretninger. Det er også gjort justeringer på programmet slik at det treffer bredere, og med et fokus som i sterkere grad handler om doping som samfunnsproblem. Samlet har Ren Skole hatt i overkant av 1500 brukere i 2014. Finansiering til den nye portalen er hentet fra midler fra Helsedirektoratet.

MELDEPLIKTUTØVERE

Antidoping Norge er opptatt av å lytte til og ha en god dialog med topputøverne. Det har vært gjennomført samtaler mellom ansatte i Toppidrettsavdelingen og meldepliktutøvere og landslag, samt personer i deres støtteapparat, i flere idretter i løpet av 2014. Disse samtalene oppleves som meget nyttige.

Antidoping Norge har videre en god dialog med Utøverkomiteen. Som nevnt over, er komiteen blant annet brukt som sarringspartner med tanke på utvikling av nytt e-læringsprogram.

TOPPIDRETTE

Det er gjennomført møter med de fleste nasjonale særforbund. Agendaen på disse møtene har vært forebyggende tiltak, topputøverlisten og fritaksregler. Særforbundene blir også informert om og forsøkt motivert til å bli Rent Særforbund på disse møtene, se over.

BEDRIFTSIDRETTE

Bedriftsidretten har i styremøte vedtatt at de vil inngå et samarbeid med Antidoping Norge, og starte veien mot et Rent Særforbund. Det er allerede gjennomført to møter i 2014 hvor man har drøftet ulike tiltak i en handlingsplan. Et av tiltakene som er drøftet er å utarbeide en informasjonsbrosjyre som skal gis ut gratis til medlemmer.

IDRETTSKRETSE

Idrettskretser og idrettsråd er en viktig samarbeidspart for å nå ut med antidopingkunnskap. Gjennom Ærlig talt oppnådde vi i 2013 en svært god dialog med en lang rekke idrettskretser og -råd. Mange steder i landet har denne dialogen blitt videreført i 2014, og flere steder har idrettskretser og -råd stått som arrangør av foredrag.

MEDISINSK PERSONELL

Det ble arrangert to seminarer for medisinsk støtteapparat i 2014 med henholdsvis 25 deltakere i juni og 25 i desember.

Seminarer er obligatorisk for leger og fysioterapeuter som skal autoriseres som henholdsvis Idrettslege (NIMF) og Idrettsfysioterapeut (FFI). I tillegg til leger og fysioterapeuter deltar også andre personer som ledere, trenere og nyansatte i Antidoping Norge på kurset.

NYTT REN UTØVER

På slutten av 2014 startet arbeidet med et nytt Ren Utøver. Programmet vil bli lansert våren 2015.

Internasjonalt

SAMARBEID MED NASJONALE ANTI-DOPINGBYRÅER

Antidoping Norge søker samarbeid med andre nasjonale særforbund, for å dele kunnskap og for å tilegne seg ny kunnskap. Stiftelsen har gjennom årene opparbeidet seg en solid posisjon og et bredt kontaktnett inn mot andre nasjonale antidopingorganisasjoner.

RUSSLAND-SAMARBEID

WADA, Antidoping Norge og Russlands antidopingbyrå (RUSADA) har siden 2009 hatt et samarbeid, der Antidoping Norges rolle har vært å bistå med veiledning og råd. 2014 var siste år i samarbeidsavtalen.

RUSADA

I forkant av Sotsji-OL gjennomførte RUSADA og Antidoping Norge målrettede kontroller på vegne av WADA. Totalt ble det innhentet prøver av 40 utøvere i forkant av lekene.

I mai ble det avholdt prosjektmøte i Kirkenes med fokus på pågående tiltak. Det har vært en god dialog med Utenriksdepartementet som har gitt et godt grunnlag for forståelse og fremdrift. Det siste møtet i prosjektet var planlagt avholdt i Oslo i desember med et avsluttende «Steering Group Meeting».

Grunnet påstander om omfattende organisert doping i Russland i en tysk TV-dokumentar like før møtet skulle finne sted, ble det gjensidig besluttet av partene å utsette det siste møtet.

KINA-SAMARBEID

Antidoping Norge har hatt et samarbeid med Kinas antidopingbyrå (CHINADA) som strekker seg langt tilbake i tid.

Samarbeidet med CHINADA er blitt videreført med flere møter i løpet av 2014, blant annet i Nanjing i august, der styreleder også deltok. Hovedformål med reisen var et prosjektmøte med CHINADA og utveksling av erfaring under Ungdoms-OL.

Antidoping Norge deltok også på møter med WADA og Kinas visestatsminister Liu Yandong og idrettsminister Liu Peng. På begge møter ble det lagt vekt på Norge og Kinas innsats for å bistå Kenya med å utvikle et antidopingprogram i tråd med det internasjonale regelverket.

Prosjektsamarbeidet i Kenya har hatt en positiv utvikling i 2014 da myndighetene i Kenya informerte om at det er satt av egne midler til antidopingarbeidet i landet. CHINADA, Antidoping Norge, WADA og Kenyas Minister of Culture, Sports and the Arts, Dr. Hassan Wario Arero møttes i Cape Town i oktober for å bekrefte sitt engasjement i prosjektet og diskutere den videre driften av samarbeidet. Det ble underskrevet en samarbeidsavtale mellom Kenya, WADA, China Anti-Doping Agency og Antidoping Norge i januar 2015.

NORDISK SAMARBEID

De nordiske landene ser det som nyttig å ha et strategisk samarbeid. Samarbeidet reguleres gjennom en egen samarbeidsavtale og inneholder utveksling av kunnskap og felles prosjekter.

«Vi skal påvirke utviklingen av det internasjonale antidopingarbeidet»

INTERNASJONAL KONTAKT

Antidoping Norge har et bredt internasjonalt kontaktnett. Her bilder fra noen av møtene i 2014 – med Russland, Sveits, Tyrkia, Kenya, Kina og WADA.

Antidoping Norge var vertskap for årets nordisk samarbeid. Både Finland, Sverige og Danmark deltok og flere aspekter av et antidoping program ble diskutert. Møtet ble holdt i mai i Kirkenes. En ambisjon er å se nærmere på et antidopingsamarbeid i regionen, mellom Russland, Sverige, Finland og Sverige.

Daglig leder deltok på Nordic Sport Meeting i september i Bergen som NIF var vertskap for. Antidoping var på dagsorden med en presentasjon om «How to implement anti-doping strategies in our National Sport Federations and Sports Clubs».

Under testavtalen har Antidoping Norge gjennomført 22 prøver på vegne av Antidoping Danmark og svenske Riksidrottsforbundet.

PARAPLYORGANISASJON FOR NADOER

Vi har videreført vårt medlemskap i iNADO (Institute for National Anti-Doping Organizations), som ble opprettet i 2012 med Norge som én av stifterne. iNADO ønsker å være et felles talerør for de nasjonale antidopingorganisasjonene i det internasjonale antidopingarbeidet. Antidoping Norge stilte fagsjef Anne Cappelen til iNADOs rådighet i forbindelse med en ekstern revisjon av UCIs antidopingprogram. Revisjonen ble slutført i 2014. I forbindelse med et internasjonalt seminar om forebyggende antidopingarbeid i Lausanne, fikk Antidoping Norge muligheten til å presentere Ærlig talt-kampanjen. Vi har videre vært en sparringspartner i forhold til iNADOs satsing på sosiale medier.

ANDRE NASJONALE ANTIDOPINGBYRÅER

Antidoping Norge har hatt kontakt og møter med flere nasjonale antidoping organisasjoner, blant Tyrkia og Brasil, med hensikt om å bistå dem til etablere og styrke sitt nasjonale antidopingprogram. Tyrkia hadde i 2014 en delegasjon fra

parlamentet på besøk hos Antidoping Norge for å få kunnskap om hvordan antidopingarbeidet er organisert i Norge.

Flere møter er også blitt holdt møte med andre med tanke på utveksling av kunnskap og erfaring, bl.a. med Tyskland, Sveits og Storbritannia.

SAMARBEID MED INTERNASJONALE SÆRFORBUND

Et nært samarbeid med både internasjonale og nasjonale særforbund er avgjørende for å sikre et mest mulig koordinert antidopingprogram. Antidoping Norge søker derfor å opprette formelle samarbeid med de internasjonale særforbundene som vi mener det er hensiktsmessig å samarbeide med.

Antidoping Norge ledet en uavhengig kvalitetsrevisjon av UCIs antidopingprogram og UCIs antidopingstiftelse CADF. Revisjonen var initiert gjennom iNADO. Rapporten inkluderte 37 anbefalinger, blant annet om domsbehandling i kompliserte dopingsaker. UCI har i ettertid opprettet et nytt domsorgan.

Antidoping Norge hadde to møter med CIRC (Cycling Independent Reform Commission) for å utveksle informasjon og kunnskap rundt doping i sykkelsporten. CIRC ble opprettet av UCI for å se nærmere på dopingproblematikken og påstandene som idretten har vært preget av de siste årene.

SAMARBEID MED WADA

Antidoping Norge har en tett og god dialog med Verdens antidopingbyrå (WADA). Kulturminister Thorhild Widvey er valgt inn som Europas representant i WADAs styre.

WADAs President Sir Craig Reedie og WADAs Chief Operating Officer Olivier Niggli besøkte Antidoping Norge i november. Målet var for dem å få bedre innsikt i vår virksomhet og diskutere relevante internasjonale antidopingtemaer.

Kulturministeren inn i WADA-styre

NOVEMBER: Statsråd Thorhild Widvey ble valgt inn i WADAs Executive Committee fra 1. januar 2015 på vegne av de europeiske myndigheter. Antidoping Norge har tidligere vært representert i noen av WADAs underkomiteer, men dette er første gang Norge er representert i WADAs Executive Committee. – Vi er svært glade for valget, forteller styreleder i Antidoping Norge, Valgerd Svarstad Haugland. – Slik vi ser det, gir det oss en enda bedre mulighet til innflytelse og påvirkning i det internasjonale antidopingarbeidet.

Skal bistå IOC fram mot Rio-OL

AUGUST: Antidoping Norge skal bistå IOC i antidopingarbeidet frem mot OL i Rio de Janeiro 2016. – Det at vi blir spurt av IOC viser at de mener Norge er blant de ledende i verden på dette feltet, sier daglig leder, Anders Solheim. Målet er å bidra til et robust antidoping-program før og under 2016-lekene.

Solheim med antidopingverv

JUNI: Anders Solheim ble valgt som leder av kontrollorganet for Europarådets antidopingkonvensjon. Europarådets antidopingkonvensjon jobber for å redusere bruk av doping innen idretten, og ble åpnet for signering 16. september 1989. – Jeg vil jobbe for etablering av uavhengige kontroll- og påtaleinstanser som håndterer potensielle brudd på dopingbestemmelsene og uavhengige domsorganer som behandler dopingsaker i idretten, sier Solheim.

Spesialrådgiver Rune Andersen var tre uker i Sør-Korea på Asian Games som leder av WADAs Independent Observer program.

Antidoping Norge har deltatt på flere internasjonale seminarer og møter, bl.a. i Nederland (ICIC), med fokus på forståelse av det reviderte internasjonale regelverket. Vi deltok også på iNADOs generalforsamling og seminar, og WADAs årlige symposium i Lausanne, i tillegg til et IADA-møte i Paris sammen med Kulturdepartementet.

Med støtte fra WADA er det bestemt å gjennomføre en undersøkelse blant fem veletablerte Europeiske NADOer om følgende: «Organizational structures and performance measurement of National Anti-Doping Organizations - an international comparison». Undersøkelsen gjennomføres av to forskere som hører til Potsdam Universitetet i Tyskland. Antidoping Norge er ett av fem NADOer som er plukket ut for dette pilotprosjektet, sammen med Nederland, Østerrike, Tyskland og Storbritannia.

EUROPARÅDET

Antidoping Norge bistår Kulturdepartementet med fagekspertise i Europarådets antidopingarbeid. I mai 2014 ble daglig leder på vegne av Norge valgt til leder av Europarådets Monitoring Group. I november holdt Europarådet som et ledd i antidopingkonvensjonens 25-årsmarkering et eget seminar med fokus på hva slags bidrag Europarådet har gitt og skal gi til antidopingarbeidet. Fra norsk side har det blitt fokusert på at Europarådets kjerneverdier Human Rights, Democracy and Rule of Law også skal sette sitt tydelige preg på antidopingarbeidet. Det arbeides derfor med temaer som uavhengige domstoler, anbefalinger om å dele informasjon med offentlige organ og styrking av tilsynet med etterlevelse av konvensjonen.

NORGE ER EN PÅDRIVER I DET INTERNASJONALE ANTIDOPINGARBEIDET

Russland: Antidoping Norge bistod Russlands antidopingbyrå med råd og veiledning fram mot OL i Sotsji.

Strasbourg: Anders Solheim ble i 2014 valgt som leder av kontrollorganet for Europarådets antidopingkonvensjon.

Montreal: WADA har base i Montreal, Canada. I 2014 ble Thorild Widvey stemt inn i WADAs styre på vegne av europeiske myndigheter.

Tyrkia: Antidoping Norge skal bidra til å utvikle antidopingorganisasjonen i Tyrkia.

Brasil: IOC har bedt Antidoping Norge om bistand fram mot OL i Rio de Janeiro i 2016.

Kenya: Sammen med CHINADA (Kinas antidopingbyrå) vil Antidoping Norge bygge opp antidopingarbeidet i Kenya. Oppstart i 2015.

Kina: Norge har hatt et antidopingsamarbeid med Kina siden midt på 1990-tallet.

INTERNASJONAL REPRESENTASJON I 2014 (et utvalg)

Januar

Limburg: Anti-Doping Authority of the Netherlands var vertskap for en konferanse om implementering av koden.
Aigle: På vegne av iNADO ledet fagsjef i Antidoping Norge en kvalitetsrevisjon av UCIs antidopingprogram og antidopingstiftelse.

Rotterdam: Oppstartsmøte – Intelligence and investigation (WADA og nasjonale antidopingbyråer).

Januar/februar

Samarbeid mellom RUSADA, WADA og Antidoping Norge om testing i forkant av OL i Sotsji.

Nairobi: Møte om samarbeidsprosjekt i Kenya.

Mars

Besøk av delegasjon fra Tyrkias parlament for å få bedre innsikt om organisering av antidopingarbeidet i Norge.

London: UKADs symposium "Tackling Doping in Sport"

London: UKAD var vertskap for et CEO-møte med et utvalg av veletablerte NADOer

Lausanne: iNADO - seminar og generalforsamling.

Vi presenterte ærlig talt-kampanjen.

Lausanne: WADA-symposium.

Lausanne: Intelligence and investigation møte.

Den Haag: Møte i Europol mellom WADA, UKAD, USADA og ADN

Mai

Strasbourg: Daglig leder deltok sammen med KUD på CAHAMA og Monitoring Group-møte i regi av Europarådet. Anders Solheim valgt som leder for Europarådets kontrollorgan for 2 år.

Stockholm: Til Stockholm for å lære og utveksle erfaring med Dopingjouren. Også besøk hos laboratoriet.

Kirkenes: Vertskap for årets nordiske møte.

Kirkenes: NAPMU-møte med Finland, Danmark og Sverige.

Kirkenes: RUSADA – prosjektmøte.

August

Nanjing: Bilateralt møte med CHINADA.

Nanjing: Møte med WADA og Kinas visestatsminister og idrettsminister.

Den Haag: Møte i Europol, med Jack Robertson (WADA).

September

Besøk av WADA: Tema: Ungdoms-OL og internasjonalt samarbeid.

Maglingen: Inter-institutional Co-operation mellom the Council of Europe og EU.

Incheon, Sør-Korea: Spesialrådgiver ledet WADAs Independent Observer Program under Asian Games.

Lausanne: Møte med CIRC (Cycling Independent Reform Commission) for å diskutere antidopingarbeidet i sykkel-sporten.

Paris: Møte i regi av Europarådets Legal Expert Group for å diskutere «data sharing».

Oktober

Kypros: Europarådets møte om hvordan føre tilsyn med konvensjonen.

Phoenix: 13th Annual USADA Symposium on Anti-Doping Science.

Colorado Springs: Møte med USADA om testing.

Besøk av Antidoping Sveits: Utveksling av informasjon, med fokus på forebyggende arbeid.

Cape Town: Møte med Kina, Kenya ved Minister for Idrett, kultur og kunst og WADA om samarbeidsprosjekt i Kenya.

Istanbul: Intelligence and investigation møte.

November

Strasbourg: CAHAMA og Eruoparådets Monitoring Group møte.

Besøk av WADA: President Sir Craig Reedie besøkte Norge.

Paris: IADA-møte.

CIRC på besøk i Norge.

Desember

København: Besøk hos Antidoping Danmark for å diskutere forebyggingsstrategier knyttet til doping som samfunnsproblem.

Forskning og utvikling

Forsknings- og utviklingsarbeidet har av ressursgrunner ikke blitt prioritert de senere årene fra Antidoping Norge. Det er noe vi har beklaget. Med en betydelig økning av tilskuddet for 2014, så vi muligheter til å styrke forskningsarbeidet, men vi så samtidig behov for å se etter nye måter å legge til rette for antidopingforskning på.

Fremfor å administrere forskningsporteføljen på egen hånd som tidligere, anså vi det ønskelig å inngå et samarbeid med en utdanning- og forskningsinstitusjon som kan fremme en helhetlig og langsiktig satsning på forskningsprosjekter med relevans for antidopingarbeidet.

Antidoping Norge har derfor inngått et samarbeid med Norges idrettshøgskole om forskningssamarbeid. Norges skiforbund har som første særforbund også bidratt til samarbeidet. Antidoping Norge deltar i styringsgruppen for samarbeidet. Det er lyst ut midler for 2015 og 2016. Det planlegges ny utlysning av midler våren 2015.

Følgende prosjekter har mottatt støtte:

- Norges idrettshøgskole: *Samfunnsvitenskapelige og humanistiske perspektiver på doping. Hva vet vi og hvilken kunnskap trenger vi?*
- Universitetet i Oslo: *Bruk av kosttilskudd, kosthold og risiko for inntak av forbudte stoffer hos norske toppidrettsutøvere.*
- Norges laboratorium for dopinganalyse: *Development of comprehensive analysis of peptidic hormones in urine for sport doping control.*
- Norges idrettshøgskole: *Hb-masse måling som deteksjonsmetode for blodddoping.*
- Norges idrettshøgskole: *Unge og lovende landeveisryklister forventninger og holdninger til proflivets doping- og antidopingrelaterte utfordringer.*

BRUKERUNDERSØKELSER OG EVALUERINGER

Vi er opptatt av å få tilbakemeldinger på hvordan vårt arbeid stadig kan videreutvikles, samt å se på muligheten for å dokumentere effekten av det vi gjør. Det er i løpet av året lagt til rette for å initiere brukerundersøkelser og evalueringer etter behov. Profesjonell veiledning er innhentet i denne prosessen slik at Antidoping Norge kan gjennomføre enkle brukerundersøkelser som skal benyttes for å vurdere forskjellige aktiviteter og kvaliteten av leveransene. På denne bakgrunn er det iverksatt flere brukerundersøkelser, herunder evaluering av lokale nettverk i fylkene, brukerundersøkelserprogram av foredrag i felten og statistikk om gjennomførte oppdrag i felten.

UTVIKLING AV KONTROLLARBEIDET

Den endelige ferdigstillelsen av den reviderte risikovurderingen ble forsinket på slutten av 2014.

Det har vært dialog om papirløs dopingkontroll i møte med representant fra USAs antidopingbyrå (USADA), hvor USADAs program ble prøvet ut. Det er vesentlig at et slikt program er koblet til ADAMS. USADAs program er besluttet overført til ADAMS i henhold til WADA. Dette arbeidet er forsinket og forventes iverksatt i løpet av 2015.

«Vi skal søke kunnskap som beskytter rene idrettsutøvere»

STRATEGIPLANEN 2012-2015

Spennende forskningssamarbeid

JUNI: Antidoping Norge inngikk i 2014 et forskningssamarbeid med Norges idrettshøgskole. Norges Skiforbund skal gjennom økonomisk støtte forskningssamarbeidet. Målet er at satsingen skal fremme en helhetlig og kontinuerlig satsning på forskningsprosjekter med relevans for antidopingarbeidet.

Samarbeidet skal sikre en faglig bredde i forskningsprosjekter som gis økonomisk støtte slik at ulike fagtradisjoner, metoder og problemstillinger inkluderes. Eksempelvis vil medisinsk, fysiologisk, samfunnsvitenskapelig og juridisk rettet forskning være svært relevant i antidopingarbeidet.

– Vi ser frem til utvidet forskningssamarbeid på et viktig samfunnsområde. Våre master- og doktorgradsstudenter vil nå, i samarbeid med høgskolens forskere, kunne søke om midler til gode forskningsprosjekter, sier rektor ved Norges idrettshøgskole, Kari Bø.

De første prosjektene fikk innvilget støtte etter søknadsfrist i desember 2014.

UTVIKLING AV DET FOREBYGGENDE ARBEIDET

Det har gjennom året vært fokus på å revidere foredragsholderprogrammet, både innhold i selve programmet og rekruttering av nye foredragsholdere.

Utvikling og drift av Ærlig talt-kampanjen er nærmere beskrevet i kapittel 3. Der står det også om utvikling av et nytt e-læringsprogram for utøvere.

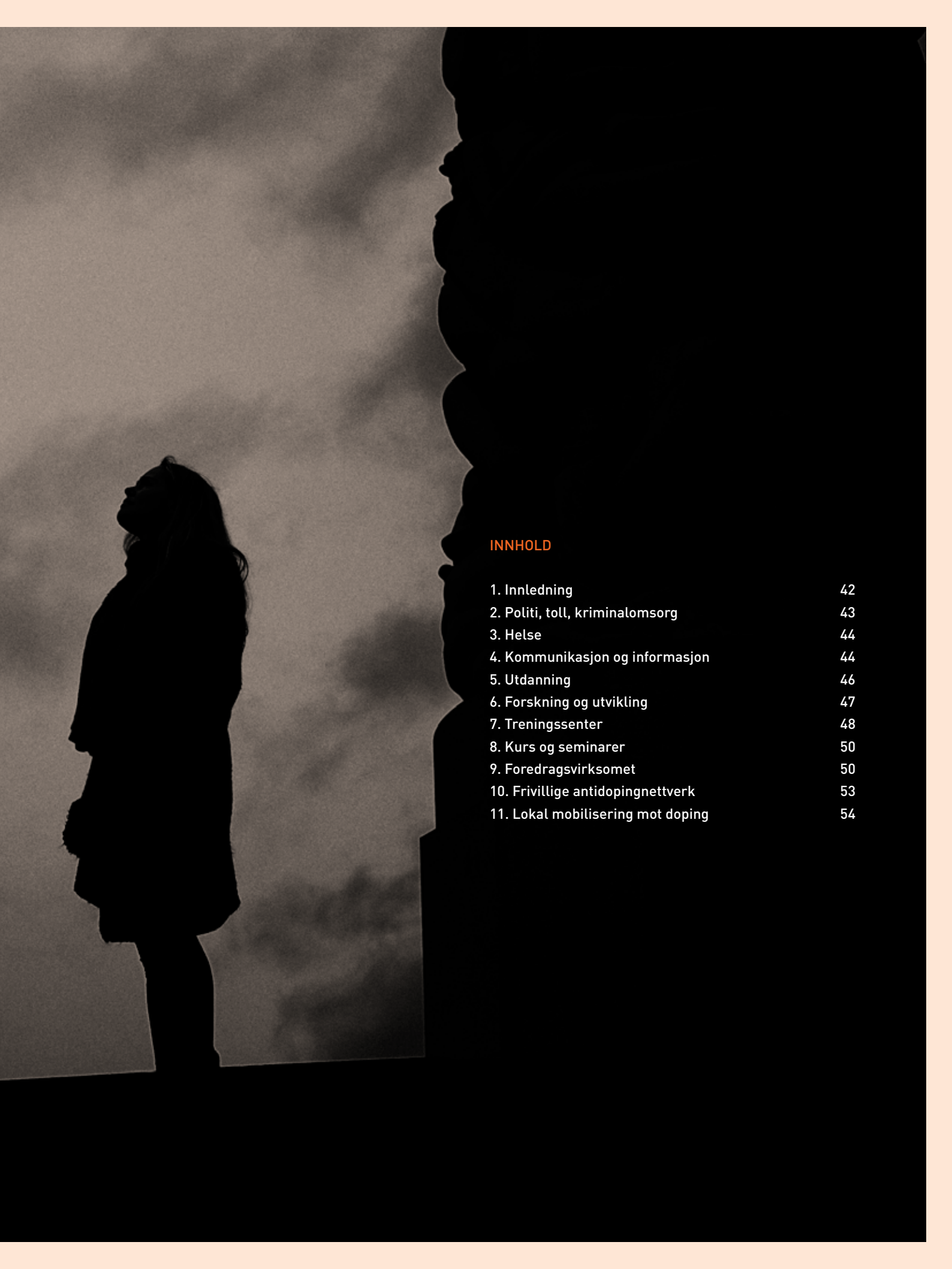
UTVIKLING AV DRIFTSOPPGAVER

Vi deltar i NIFs utredning av nytt IT-system, med sikte på overføring til nytt system i 2015.

Kunnskapssenteret

INNHOLD

1. Innledning	42
2. Politi, toll, kriminalomsorg	43
3. Helse	44
4. Kommunikasjon og informasjon	44
5. Utdanning	46
6. Forskning og utvikling	47
7. Treningssenter	48
8. Kurs og seminarer	50
9. Foredragsvirksomhet	50
10. Frivillige antidopingnettverk	53
11. Lokal mobilisering mot doping	54

Innledning

Antidoping Norge er en stiftelse opprettet i 2003 av Kultur- og Kirkedepartementet og Idrettsforbundet. Stiftelsen har som hovedformål å bekjempe doping i norsk idrett. Det er også gitt åpning for å jobbe mot doping i trenings- og ungdomsmiljøer.

Antidoping Norge ser det som vesentlig å se antidopingarbeidet blant norske ungdommer i sammenheng, uavhengig om de er en del av den organiserte idretten eller ikke. Det er vår oppfatning at antidopingarbeidet må ha et særlig fokus på treningsmiljøer der unge ferdes. Unge mennesker bruker dopingmidler som anabole steroider primært for å få en «penere» kropp av estetiske grunner, større muskler av prestasjonsgrunner, eller for å bli mer fryktløs og miste hemninger i forbindelse med voldsbruk.

I motsetning til andre rusmidler, er ikke rusen i seg selv målet ved å bruke dopingmidler, men et virkemiddel for å oppnå en mer muskuløs kropp. Dette dreier seg om et kroppsbilde og en treningskultur som mangler nødvendige korrekter. Vi tror det er vesentlig å ta hensyn til at dopingmisbrukerne har andre motiver enn rusmisbrukere når forebyggingsstrategier skal utvikles.

Antidoping Norge har lang erfaring i å bekjempe doping i idretten, nasjonalt og internasjonalt. Vi ønsker å dra vekster på den erfaring, kunnskap og nettverk som allerede er etablert i arbeidet mot doping som samfunnsproblem. Vi mener det er nødvendig med en koordinert nasjonal innsats for å kunne drive helhetlige tiltak rettet mot ungdomsmiljøer og mot yrkesgrupper som møter på dopingproblematikken i sitt daglige virke. Antidoping Norge ønsker gjennom sitt nyetablerte Kunnskapscenter å være ledende i dette arbeidet.

Antidoping Norges Kunnskapscenter ble etablert i 2014, på bakgrunn av at stiftelsen for første gang fikk et driftstilskudd på tre millioner kroner over statsbudsjettet. Med driftstilskuddet, et prosjektilskudd fra Helsedirektoratet til en lokal mobilisering mot doping, fylkeskommunale samarbeid og Rent Senter-programmet kunne Antidoping Norge på en helt ny måte drive et omfattende og helhetlig forebyggende arbeid for et dopingfritt samfunn.

Vårt mål er å redusere de fysiske, psykiske og sosiale konsekvensene hos unge mennesker som følge av dopingbruk. Vi ønsker å forhindre at doping ødelegger liv til brukere, familie og tilfeldige tredjeparter. Senterets oppgaver er hovedsaklig kunnskapshevende og holdningsskapende foredragsvirksomhet mot unge og voksne, utvikling og formidling av forebyggende antidopingprogrammer, bidra til forskning på doping som helse- og samfunnsproblem, rådgiving og bistand ved implementering av lokale antidopingtiltak, koordinering av Lokal mobilisering mot doping og utvikling av informasjonsmateriell.

Selve Kunnskapscenteret ble lansert i september 2014, og da med en egen prosjektleder for senteret.

Politi, toll, kriminalomsorg

2.1 POLITI OG TOLL

Størst mulig innsikt i nasjonale og internasjonale doping-trender er viktig for Antidoping Norge, både for å avsløre dopingbruk i idretten og for å stå best mulig rustet i kampen for et dopingfritt samfunn. I så måte er god dialog med toll og politi viktig. Stiftelsen skrev en samarbeidsavtale med Toll- og avgiftsdirektoratet i 2012. I 2014 fikk vi på plass en avtale med Politidirektoratet. Partene er enige om at det må jobbes for å styrke kontakt og utveksling av kunnskap og erfaring.

Antidoping Norge har tatt initiativ til å styrke kompetansen på antidoping i offentlige kontrolltater. Det har gått ut brev til politimestere tilknyttet de fem fylkene hvor Antidoping Norge har et fylkeskommunalt samarbeid. Det er gjennomført et slikt spesialseminar rettet mot politimyndigheter i ett av fem fylker (Sør-Trøndelag). Det legges opp til tilsvarende foredrag i de resterende fire fylkene i 2015.

Antidoping Norge fulgte nøye med på Operasjon Gilde-saken, som ble rullet opp av politiet i Sør-Trøndelag. Medisinsk sjef i Antidoping Norge, Per Wiik Johansen, var innkalt som sakkyndig i rettsaken.

Antidoping Norge mottar jevnlig forespørslers fra politi som ønsker juridisk bistand i forbindelse med dopingsaker og økt kunnskap om doping-preparater, marked, brukergrupper og helse-konsekvenser. Etter flere av disse henvendelsene er det holdt foredrag ved lokale politistasjoner.

På Manglerud i Oslo er det satt i gang et pilotprosjekt mellom politi, trenings-sentre i bydelen, skoler og Antidoping Norge. Som et ledd i prosjektet er det gjennomført foredrag internt for alle

ansatte ved Manglerud politistasjon. Det er også gjennomført stands på lokale treningsentre (SATS/Elixia) og foredrag på ungdomsskole og videregående skole. Prosjektet er svært godt mottatt av alle involverte.

2.2 KRIMINALOMSORG

Det er velkjent at bruk av doping er utbredt i kriminelle miljøer. I kriminalomsorgen møter vi mange nåværende og potensielle brukere. Høsten 2014 besøkte våre foredrags-holdere Skien fengsel, Bastøy fengsel og Akershus friomsorgskontor. Besøkene inkluderte både samtalegrupper og foredrag for ansatte og innsatte. Tilbakemeldingene fra ansatte og ikke minst innsatte er at tilbudet oppleves som meget attraktivt og nyttig.

2.3 FORSVARET

Sammen med Norges idrettsforbund har Antidoping Norge gjennom 2013 og 2014 drevet holdningskampanjen Ærlig talt. Kampanjen er bygget opp omkring personlige historier fra personer som direkte eller indirekte er berørt av doping- og antidopingproblematikken. En av styrkene til kampanjen har vist seg å være at den kan tilpasses og benyttes mot ulike målgrupper. Forsvaret ønsket

å lage sin versjon av Ærlig talt gjennom å plukke ut de historiene som de mente var relevante for seg. Det endte i en egen Forsvaret-versjon av magasinet Ærlig talt. Magasinet hadde et opplag på 20 000 eksemplarer og ble delt ut på sesjon. Tilsvarende laget treningscenterbransjen sin versjon.

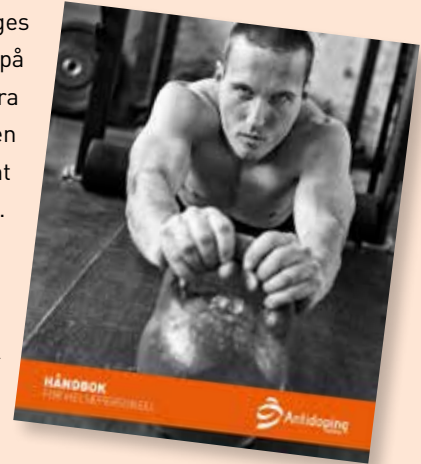
3

Helse

3.1 BROSJYRE TIL HELSEPERSONELL

Det er utviklet en håndbok for helsepersonell med informasjon om dopingmidler og forebyggende arbeid. Brosjyren ble lansert på Kunnskapscenterets Kick-off-seminar i september. Håndboka har blitt distribuert til helsepersonell og andre som jobber med ungdom i de fem fylkene med samarbeid om Lokal mobilisering mot doping. Håndboka er også fritt tilgjengelig i nedlastbar

versjon på Antidoping Norges nettsider. Brosjyren sendes ut på forespørsel. Helsepersonell fra forsvar og kriminalomsorg og en rekke helsestasjoner er blant de som har mottatt brosjyren. Totalt er det levert ut ca. 1500 helsehåndbøker i 2014.

4

Kommunikasjon og informasjon

4.1 NYE NETTSIDER

Antidoping Norge har rettet det meste av sin aktivitet mot idretten. Det har også gjenspeilet oppbygging av organisasjonens nettsider. Gjennom vår styrkede satsing mot doping som samfunnsproblem, så vi også behov for å gjøre noe med nettsiden.

Det ble derfor gjort en betydelig oppgradering og justering av nettsiden antidoping.no i løpet av 2014. Det ble blant annet utviklet nye tjenester og sider for de som søkte informasjon om dopingmidler og

bivirkninger for eksempel, gjennom blant annet å utvikle et leksikon og å lansere et eget ekspertpanel (se under).

4.2 EKSPERTPANEL

Antidoping Norge opplever at stadig flere enkeltpersoner tar kontakt med sine bekymringer, det være seg pårørende, kjærester eller andre. For å møte etterspørselen har vi etablert et nettbasert ekspertpanel som tar i mot og besvarer henvendelser fra publikum. Tanken bak ekspertpanelet er i første rekke å yte service og drive opplysning innen ulike dopingrelaterte fagområder til personer og yrkesgrupper i befolkningen som ønsker mer kunnskap om feltet.

Ekspertpanelet består av fagpersoner fra Antidoping Norges administrasjon, samt eksterne bidragsyttere innen fagområdene kosthold/ernæring, medisin og trening.

Panelet består også av en pårørende, samt en tidligere dopingmisbruker. Fra oppstart høsten 2014 og ut året har vi besvart rundt 40 henvendelser fra publikum. Av personvern hensyn er ikke alle svarene publisert offentlig på Antidoping Norges nettside.

4.3 FOREDRAGSPAKKER

Vi ser hele tiden på hvordan vi kan ha et oppdatert og attraktivt foredragstilbud for ulike målgrupper. Vi er godt i gang med å revidere og standardisere foredragspakkene innenfor dette området. Det er viktig for oss at foredragene er oppdatert med det siste innen forskning, og at de er best mulig tilpasset de målgrupper vi er ute blant.

Høsten 2014 ble det lansert flere nye foredrag, inkludert et utvidet foredrag om kosttilskudd og et foredrag spesielt rettet mot politi. Som følge av en utvidet foredragsportefølje er opplæringen av foredragsholderkorpset styrket. Det er samtidig foretatt internrevisjon av utvalgte foredragsholdere for å videreutvikle og kvalitetssikre leveransen. Arbeidet med å utvikle nye foredragspakker og videreutdanne egne foredragsholdere vil fortsette i 2015.

4.4 BROSJYRE OM REN TRENING OG KOSTTILSKUDD

Vi er i gang med å utvikle en brosjyre med enkle treningsråd, grunnleggende forståelse om ernæring, kosttilskudd og informasjon om dopingmidler. Brosjyren ferdigstilles i første del av 2015. Brosjyren er en del av Kunnskapscenterets fokus på å gi befolkningen økt kunnskap om trening, og et fornuftig kosthold som sunne alternativer til dopingbruk. Vi tror at dette kan bidra til at flere blir i bedre stand til å ta fornuftige valg for egen helse.

4.5 BROSJYRE FOR UNGDOM

Vi ser behov for å ha materiell for ulike målgrupper. Vi har foreløpig ikke utarbeidet noe materiell direkte tilpasset til ungdom, men dette er noe vi vil se nærmere på.

Fem fylkeskommunale samarbeid

AUGUST: Med Oppland og Telemark i gang fra høsten 2014 hadde Antidoping Norge fem fylkeskommunale samarbeidsprosjekt. Den fylkeskommunale modellen ble først prøvd ut i en pilot med Sør-Trøndelag fylkeskommune. Tilbakemeldingene og erfaringene etter det toårige prosjektet var så pass gode, at med mindre justeringer ble prosjektet videreført under navnet «Lokal mobilisering mot doping». Senere kom Vestfold og Hordaland med i tilsvarende samarbeidsprosjekt og fra høsten 2014 er også Telemark og Oppland i gang. Alle steder er det ansatt en fylkesmedarbeider i 40 prosent stilling.

– Alle de fylkeskommunale prosjektene gjør sine lokale tilpasninger, men grunntanken er lik og alle steder er informasjons- og forebyggende arbeid på den videregående skolen hovedaktiviteten. Vi synes det er gledelig at fylkeskommuner ønsker å sette så stekt fokus på antidopingarbeidet. Vi opplever at alle parter er fornøyd med hvordan det fungerer, og har god tro på at vi også vil få med flere fylkeskommuner og kommuner etter hvert, sier leder av kommunikasjon- og samfunnsavdelingen, Halvor H. Byfuglien.

Kick-off med 200 deltakere

AUGUST: Rundt 200 deltakere og 20 foredragsholdere deltok på seminar da Antidoping Norge lanserte Kunnskapscenteret. Deltakere fra treningscenterbransjen, politi, kommune, skole, helsevesen og flere andre var samlet til seminaret som ble arrangert Antidoping Norge, i samarbeid med Virke Trening. Personlige erfaringer rundt doping og solid faglig påfyll sto på programmet, og tilbakemeldingene i etterkant var at dette vil man ha mer av.

– Jeg tror de forskjellige instansene har mye å lære av hverandre, og da spesielt gjennom erfaringsutvekslinger. Jeg tror også at vi er tidlig i prosessen med å skape et bredt samarbeid, og jeg håper vi fremover kan lage gode maler, mellom idretten, treningsbransjen, Antidoping Norge og politiet, sier daglig leder i Antidoping Norge, Anders Solheim.

5

Utdanning

5.1 REN SKOLE

Antidoping Norge har siden 2010 hatt en egen skoleportal. På nettsiden www.renskole.no har vi tilbudt et ferdig undervisningsopplegg, primært rettet mot den videregående skolen, med e-læring, presentasjoner og oppgaver.

Høsten 2014 lanserte vi en ny versjon av portalen. I den nye versjonen er videoer fra holdningskampanjen Ærlig talt inkludert og undervisningsopplegget er revidert slik at det er oppdatert i henhold til læreplaner, og slik at det skal passe inn mot flere forskjellige studieretninger. Det er også gjort justeringer på programmet slik at det treffer bredere, og med et fokus som i sterkere grad handler om doping som samfunnsproblem. Samlet har Ren Skole hatt i overkant av 1500 brukere i 2014. Programmet benyttes som en del av vår fylkeskommunale satsing, men ligger åpent tilgjengelig for alle som måtte ønske å bruke det.

5.2 PROGRAM MOT UNGDOMSSKOLER

Det er innledet samtaler med en forfatter om utvikling av et holdningskapende undervisningsopplegg mot ungdomsskoler. Dette prosjektet vil bli fulgt opp og realisert i 2015.

5.3 UTDANNINGSMODUL

I samarbeid med Høgskolen i Buskerud og Vestfold har det vært planlagt å utvikle en utdanningsmodul til bruk på ulike utdanningsløp på bachelornivå. En modul til bruk på årsenhet idrett/kroppsøving vil bli prioritert først. Høgskolen i Buskerud og Vestfold vil ha hovedansvaret for å gjennomføre prosjektet, men arbeidet vil være sterkt forankret hos Antidoping Norge. De er nedsatt en arbeidsgruppe som vil følge opp prosjektet. Forventet oppstart er 1. kvartal 2015.

6

Forskning og utvikling

6.1 HERKULESPROSJEKTET

Herkules er et primærforebyggende antidopingprogram utviklet etter modell fra det amerikanske ATLAS-programmet. ATLAS (Adolescents Training and Learning to Avoid Steroids) var et skolebasert forebyggingsprogram som ble gjennomført i USA på slutten av 1990-tallet.

I programmet gjennomgikk en intervensjonsgruppe bestående av unge utøvere teoretiske og praktiske økter med fokus på kosthold og styrketrening som et alternativ til bruk av anabole steroider over en 8-ukers periode. Sammenlignet med kontrollgruppen viste intervensjonsgruppen økt motstand mot bruk av doping etter studien var avsluttet.

Gjennom Herkules tilbys ungdom holdningsskapende og kunnskapshevende foredrag om trening, ernæring, kroppspress og antidoping kombinert med veiledning og oppfølging i helsefremmende og dopingfri styrketrening. Kvantitative spørreskjema brukes for å kartlegge deltakernes kunnskap og holdninger doping og trening før og etter studien. Fysiske tester av maksimalstyrke brukes for å måle effekt av treningen og fungerer samtidig som et motivasjonsverktøy for ren trening.

Herkules 1 ble lansert som en pilot i 2012 med et utvalg unge gutter på to videregående skoler i Oslo, som et samarbeid mellom Antidoping Norge, Norges Styrkeløfterforbund, Norges Idrettshøgskole og Universitetet i Bergen. Høsten 2014 ble en revidert og utvidet versjon gjennomført ved utvalgte videregående skoler i Vestfold.

Herkules 2 inkluderte 12 skoleklasser og besto av klasseromsundervisning, fysisk trening, fysisk testing og omfattende spørreundersøkelser. Formålet er å kartlegge i hvilken grad ulike intervensjoner kan påvirke holdninger

og kunnskap om doping og ren trening blant ungdom. Datainnsamlingen ble fullført i desember og vil bli analysert og bearbeidet første halvår 2015 i samarbeid med forskere fra Universitetet i Bergen. Det er et mål

at datamaterialet resulterer i både en vitenskapelig og en populærvitenskapelig publikasjon. Avhengig av intervensjonens effekt vil prosjektet eventuelt videreutvikles og implementeres på flere skoler i 2015.

HERKULES- PROSJEKTET

NORGES IDRETTSHØGSKOLE | NORGES STYRKELØFTFORBUND
ANTIDOPING NORGE | UNIVERSITETET I BERGEN

6.2 STEROIDEPROSJEKTET

Antidoping Norge har i 2014 deltatt med en representant i Steroideprosjektets ekspertgruppe. Gruppen, som koordineres av Oslo Universitetssykehus, skal utvikle en veileder for behandling av steroidemisbrukere. Denne skal distribueres til bl.a. fastleger og annet helsepersonell i Norge. Gruppen har i perioden hatt møter i Bergen, Oslo og Trondheim. Arbeidet fortsetter i 2015.

6.3 STUDIETURER

Egne ansatte har også vært på studietur til Antidoping Danmark for å utveksle erfaringer og strategier fra arbeidet mot doping som samfunnsproblem, og deltatt på en konferanse i Sverige for å lære av PRODIS sitt suksessrike nasjonale forebyggingsprosjekt 100% Hårdtrening.

Treningscenter

Fysisk aktivitet og trening skal være sunt og ha en helsefremmende effekt. Dopingbruk bryter med dette idealet. Likevel kan det ikke legges skjul på at dopingmidler er lett tilgjengelig og tas i bruk av personer som tyr til denne snarveien. Utenfor idretten har vi grunn til å tro at mange brukere og potensielle brukere av anabole steroider og andre dopingmidler trener på et treningscenter. Antidoping Norge tilbyr derfor treningscenterne, som tar dopingproblemet på alvor, et forebyggende antidopingprogram. Gjennom deltakelse i programmet skal treningscenterne sette antidoping på dagsorden og ta aktive grep for å sikre et rent treningsmiljø.

7.1 ANTIDOPINGPROGRAM FOR TRENINGS-CENTRENE

Programmet er satt sammen av ulike elementer.

a. E-læringsprogram for ansatte

Kunnskap om psykiske og fysiske bivirkninger ved dopingbruk er sentralt for å kunne avsløre brukere. Det er også viktig for å kunne gi god og riktig informasjon til de som har spørsmål omkring doping. Et mål for dette programmet er i størst mulig grad å bevisstgjøre de ansatte, slik at de skal kunne viderefordre sunne holdninger og vise en nulltoleranse til doping i sitt arbeid på sentret.

b. Dopingkontroll

Dopingkontroll er et kjent og effektivt virkemiddel i dopingkampen innenfor idretten. For å åpne denne effekten på treningscenterne er det utarbeidet en prosess i tre trinn:

Trinn 1 - Antidopingpolicy

- Alle medlemmer skal presenteres for senterets antidopingpolicy ved innmelding.
- Medlemmet skal akseptere senterets antidopingpolicy for å kunne inngå avtale om medlemskap ved senteret.

Trinn 2 - Samtale

- Dersom senteret ser tegn på mulig dopingbruk hos et medlem, skal det gjennomføres en samtale med medlemmet.
- Opprettholdes mistanken om bruk av doping og dopingkontroll er ønsket, skal medlem presenteres for å signere på avtale om dopingkontroll.

Trinn 3 - Dopingkontroll

- Eventuelle dopingkontroller vil bli utført av godkjente dopingkontrollører fra Antidoping Norge. Antidoping Norge har tett kontakt med treningscenteret for at kontrollene skal være mest mulig effektive.

c. Informasjonsmateriell og veiledning

Det er utviklet plakater, film og brosjyrer med forebyggende budskap til bruk på treningscenterne. Dette materialet plikter sentrene seg til å ta i bruk for å tydelig vise sin nulltoleranse til bruk av dopingmidler i sine lokaler. Det er laget en veileder som beskriver Rent Senter-programmet i detalj. Denne og e-læringsprogrammet får sentrene tilgang til via nettsiden www.rentsender.no som også fungerer som en kommunikasjonskanal fra sentrene og inn til Antidoping Norge. Rent Senter programmet er utviklet i samarbeid med Hovedorganisasjonen Virke Trening og treningscenterbransjen.

7.2 GJENNOMFØRT AKTIVITET I 2014

- Veilederen og avtalen mellom Antidoping Norge og sentrene er revidert. Det er laget en kortversjon av veilederen i et brukervennlig format i form av en brosjyre.
- Det er gjennomført en spørreundersøkelse som 57% av totalt 155 mottakerne besvarte. Enkelte mottakere representerte flere treningscenterne. Undersøkelsen

fortalte at vi må jobbe med at sentrene tar i bruk de elementene som ligger inne som en del av antidopingprogrammet. For å sikre kvalitet i bruken av Rent Senter-programmet er krav for sertifisering og et egenerklæringskjema for dette utarbeidet. Prosessen for sertifisering av alle medlemssentrene er satt i gang og vil fortsette i 2015.

- Det er utviklet et eget Ærlig talt-magasin for treningsbransjen i samarbeid med Virke Trening. Dette magasinet er tilgjengelig på sentre som er del av programmet. Videre er det tilpasset og teksten en Ærlig talt-film for bruk på informasjonsskjermer i trenings-sentrene. Plakater er printet ut i nytt format og gjort tilgjengelig for sentrene.

7.3 NØKKELTALL FOR RENT SENTER

- Det er registrert 1128 nye brukere til e-læringen. Av disse har 978 (86,7%) fullført og fått diplom.
- Det er gjennomført 69 dopingprøver på treningscentre i 2014. 11 er positive. Det har også vært 5 nektelser. Av de 11 positive prøvene har 4 forhold blitt anmeldt til politiet.
- Det er gjennomført 29 forebyggende foredrag med Rent Senter som tema
- Innlegg om antidoping på 5 regionale/nasjonale samlinger for sentralt ansatte i treningskjedene
- 11 informasjonsstander rettet mot medlemmer på sentrene.
- 72 nye senter har signert avtale i 2014 som gir en total på 397 treningscentre med avtale om å følge Rent Senter-programmet ved utgangen av året.

PLAKATSERIE

Noen av plakatene som ble utviklet til bruk på treningscentre.

8

Kurs og seminarer

8.1 NASJONALT KOMPETANSEHEVENDE SEMINAR

Med etableringen av Kunnskapssenteret er det besluttet å utvikle og arrangere faste antidopingseminar hvert år slik at de som ønsker å ta del i arbeidet mot doping kan heve sin kunnskap på feltet. Kurset vil være aktuelt for alle som ønsker å lære mer om doping som et samfunnsproblem. Under seminaret vil Kunnskapssenterets aktiviteter og pågående prosjekter presenteres og tilhørerne vil oppdateres på nyheter og forskning på antidopingfeltet.

Årets seminar ble arrangert september i anledning lanseringen av Kunnskapssenteret. Heldagsseminaret var

åpent for alle, men rettet seg spesielt mot personer fra ulike nettverk omkring i landet. Det ble holdt fellesforedrag og separate sesjoner skreddersydd for spesielle målgrupper. Det faglige innholdet ble presentert av representanter fra Antidoping Norge samt av eksterne foredragsholdere fra academia, politimyndigheter, helsevesen og treningscenterbransjen. Eksempler på lokale antidopingtiltak hentet fra vårt nettverksarbeid ble presentert i egne sesjoner. Virke Trening sto som medarrangør til dette seminaret og det var totalt 240 personer fra store deler av Norge påmeldt. Årets deltakere kom fra blant annet skolevesen, helsestasjoner, psykisk helse, SLT, utekontakt, politi, toll, treningscenter og kriminalomsorg.

9

Oppdragsvirksomhet/foredrag

Kunnskapssenteret betjener alle henvendelser som gjelder forebyggende dopingarbeid i trenings- og ungdomsmiljøer. Henvendelsene gjelder bl.a. rådgiving i forbindelse med igangsettelse av lokale tiltak og bestilling av Antidoping Norge sine foredragsholdere til kunnskapsheving lokalt. Det er utført en rekke aktiviteter i kommuner over hele landet i 2014. Primære målgrupper for slike oppdrag er skoleelever (ungdomsskole og videregående skole), lærere, helsepersonell, pårørende, kriminalomsorg, toll og politi. De fleste fylker i landet er besøkt i løpet av 2014 (tabell 2).

9.1 ÆRLIG TALT

Som en del av Antidoping Norges 10-årsmarkering i 2013, ble det lansert en nytenkende, holdningsskapende kampanje bestående av seks personlige historier som på ulik måte var påvirket av dopingproblematikken. Kampanjen fikk navnet Ærlig talt. Historiene, som ble formidlet gjennom video, bilder og tekst, gikk landet rundt og fikk svært gode tilbakemeldinger. Kampanjen har bidratt til betydelig økt medieoppmerksomhet og bevissthet rundt dopingproblematikken. I 2014 ble kampanjen utvidet med ytterligere fire case.

Fylke	Steder besøkt	Byer og kommuner	Målgrupper
Østfold	3	Moss, Fredrikstad, Sarpsborg	VGS, lærere, politi, helse, treningssentre
Akershus	4	Asker, Lørenskog, Risum	VGS, ungdomsskole, politi, kriminalomsorg
Oslo	1	Flere bydeler i Oslo kommune	Politi, SLT, lærere
Hedmark	-	-	-
Buskerud	2	Drammen, Hønefoss	Kommune, politi, SLT, skole, treningssenter
Aust-Agder	1	Froland	Kommune, treningssenter
Vest-Agder	-	-	-
Rogaland	5	Haugesund, Gjesdal, Stavanger, Tysvær, Sandnes	VGS, kommune, SLT, helse, politi, treningssenter
Sogn og Fjordane	-	-	-
Møre og Romsdal	2	Eide, Molde	Kommune, politi, treningssenter
Nord-Trøndelag	1	Namsos	VGS, lærere, politi, SLT
Nordland	-	-	-
Troms	2	Tromsø, Bardufoss	Kommune, SLT, forsvar
Finnmark	1	Alta	VGS, kommune, treningssenter
SUM	22		

Flere av de personlige historiene fra Ærlig talt har en vinkling mot doping som samfunnsproblem. Disse inkluderer én mannlig og én kvinnelig tidligere bruker av anabole steroider, og en pårørende til tidligere bruker av anabole steroider. Historiene gir et usminket inntrykk av den kortvarige oppturen som kan oppleves som følge av dopingmisbruk og de fysiske, psykiske og sosiale bivirkningene som oppsto etter en tids bruk.

Det har blitt gjennomført 54 Ærlig talt-arrangementer mot samfunnet i 2014 med totalt 10.150 tilhørere. Av disse utgjør arrangementer i fylkeskommuner med samarbeid om Lokal mobilisering mot doping totalt 2815 tilhørere fordelt på 13 arrangementer. Tilhørerne på disse arrangementene inkluderer skoleelever på ungdoms- og videregående skole, studenter på høyere utdanning, lærere, helsepersonell, kommunalt ansatte, kriminalomsorg, toll og politi.

9.2 TILBAKEMELDINGER FRA TILHØRERE

Vi opplever at foredragene som holdes berører og engasjerer. Dette resulterer ofte i diskusjon og mange spørsmål i etterkant av et arrangement. Ofte er det personer som selv er berørt av doping som tar kontakt for å spørre om ting. Dette kan være brukerne selv, de som ønsker å begynne å bruke, de som har brukt, pårørende eller fagpersoner som jobber med brukere og pårørende. Ofte mottar vi også personlige henvendelser på e-post, sms eller sosiale medier i etterkant av et besøk. Ærlig talt-foredragene alene har generert over 500 henvendelser fra brukere eller andre berørte. Majoriteten av henvendelsene

TABELL 1

Enkeltstående foredrag i fylker som ikke er involvert i Lokal mobilisering mot doping. Merk at det i noen byer og kommuner har vært flere enn et foredrag.

kommer fra personer i aldersgruppen 14–25 år, men alle aldersgrupper er representert.

Et utdrag av tilbakemeldinger under eller etter foredrag er gjengitt under.

- *Kvinne gråter under foredraget. Etter foredraget forteller hun i plenum om sin yngre bror som sitter i fengsel for vold og bruker steroider. Hun så mange likhetstrekk fra Morten sin historie og er redd for om det vil ødelegge han og familien.*
- *Tenåringsgutt, fotballspiller. Forteller at hans far også spilte fotball, og lever ut sin egen drøm gjennom sønnen. Faren gjør nå alt for at sønnen skal bli god. Hans største utfordring på banen er fysikken. Han har derfor vurdert å bruke steroider for at faren skal bli stolt av ham.*
- *Tenåringsgutt forteller at han trener sammen med sin eldre bror. Broren og kameratene har begynt med steroider og han forteller at det er kjipt å trene sammen med dem når han selv ikke utvikler seg like fort. Han ser også at de*

PROSJEKTLEDER

Fredrik Lauritzen ble prosjektleder for det nystartede Kunnskapssenteret høsten 2014.

å bli mer populær hos jentene. Mange og lange samtaler gjennom flere måneder. Har ennå ikke brukt, men er langt nede og vurderer stadig.

er mer selvsikre og har blitt mer populære hos jentene. Han står lenge og prøver å finne unnskyldninger for å bare ta litt. Etter hvert skjønner han alvor og tar meg i hånden og takker for at vi har fått opp øynene hans. Han er nå mer bekymret for sin bror. Vi utveksler kontaktinfo og holder kontakten. Det siste vi hørte fra han er at broren har problemer på skolen og med kjæresten sin på grunn av sinne. Han har selv avstått fra å bruke.

- Ung kvinne med liten datter i foreldreomsorgstvist med barnefar som bruker steroider og er og har vært voldelig med henne. Politi og barnevern er involvert, men hun er frustrert over sakstid og det hun opplever som lav kompetanse hos fagpersoner. Føler seg alene i dette og vet ikke hvor hun kan henvende seg. Vi utveksler kontaktinfo og hjelper henne med å komme i kontakt med nyopprettet tjeneste for pårørende ved sykehus.
- Gutt sluttet av tenåra, syklist, forteller at han er høy og slank. Ønsker å begynne med steroider for å henge med i idrett, på jobb som lærling og for

- Mor, med sønn i slutte av tenåra, som bruker steroider. Vurderer å kaste ham ut på grunn av oppførselen sin. Vil ikke kontakte politiet, men frykter samtidig for sin egen sikkerhet. Setter henne i kontakt med sykehus.
- Tenåringsgutt, forteller at han bruker Trenbolone. Forteller om problemer hjemme og med kjæresten. Ønsker å slutte, men synes det er vanskelig på grunn av miljøet han er i. Oppfordrer han til å være ærlig med foreldre og kjæreste og søke behandling. Setter han i kontakt med sykehus. Er nå til behandling.
- Tenåringsgutt. Brukt flere ulike preparater, ønsker nå å slutte på grunn av bivirkninger. Har vært til fastlege og fikk utskrevet lykkepiller. Ble verre av dette og vurderer å ta livet sitt fordi han tror det er han og ikke bivirkningene som gjør han sånn. Setter han i kontakt med sykehus. Er nå til behandling og vært dopfri i ni måneder. På bedringens vei.

GODT OPPMØTE

Over 12 000 elever har vært på anti-dopingforedrag som del av våre fylkeskommunale samarbeid i 2014.

Frivillige antidopingnettverk

Deteriløpetavåretgjennomførtnettverksrelaterteaktiviteter i Haugesund, Stavanger, Trondheim, Grenland, Follo, Sandnes og Tromsø. Disse aktivitetene er ikke medregnet i tabell 2. Flere av samlingene har vært større fagdager hvor lokale ressurspersoner fra skolehelsetjeneste, fastlegekontorer, barnevern, kriminalitetsforebyggende tiltak, politi, skole og treningssentre har møttes for å utveksle erfaringer relatert til kroppspress og dopingbruk blant ungdom, samtidig som Antidoping Norge har gitt faglig påfyll i form av diskusjoner og presentasjoner.

Det ble i 2014 besluttet å avskaffe særskilt oppfølging av de frivillige antidopingnettverkene i den formen de eksisterte. Noen av nettverkene har vært forløper til formelle fylkeskommunale samarbeid, mens det i andre nettverk har vært krevende å opprettholde et tilfredsstillende aktivitetsnivå. Erfaringen er at ressurser til lokalt antidopingarbeid gir større utbytte ved å inngå formelle samarbeidsavtaler med kommuner og fylker (les: Lokal mobilisering mot doping), fremfor å drifte løse nettverk. En viktig årsak til suksessen i formelle samarbeid fremfor løse nettverk skyldes at Antidoping Norge delfinansierer en prosjektmedarbeiderstilling i de fylkeskommunale prosjektene. Denne personen har sin kontor plass i sitt respektive fylke hvor han/hun koordinerer den forebyggende innsatsen.

Kontaktpersoner fra «gamle» frivillige nettverk og enkeltstående lokale aktiviteter vil fra 2015 følges opp og koordineres gjennom Antidoping Norges Kunnskapsenter.

I dialog med Helsedirektoratet ble det besluttet å gjennomføre en omfattende annonsekampanje for å informere om Kunnskapsenterets tjenester og funksjon. Annonsene ble satt inn i aviser, pappirannonser og webannonser, i regioner hvor det tidligere hadde eksistert frivillige antidopingnettverk. Utgangspunktet for annonsene, på papir og nett, var samfunnshistoriene fra Ærlig talt. Annonsene var på trykk i følgende åtte aviser (tre innrykk i hver av avisene + webannonsering): Aftenposten, Stavanger Aftenblad, Fædrelandsvennen, Nordlys, Haugesunds Avis, Østlandets Blad, Firdaposten og Hallingdølen. Samlet har disse åtte avisene 978.000 lesere på papir og 1.077.000 lesere på sine nettaviser (ifølge TNS Gallup/2014).

ANNONSEKAMPANJE

Eksempler på annonsene som ble publisert i en rekke norske aviser, både på papir og nett, i november og desember 2014.

Lokal mobilisering mot doping

Gjennom en felles mobilisering mot doping kan kommuner og fylkeskommuner i samarbeid med Antidoping Norge sette fokus på dagens kroppsidealer med tilhørende dopingbruk og arbeide for helhetlige og koordinerte løsninger på tvers av samfunnssektorer. Gjennom prosjektmidler fra Helsedirektoratet og gjennom egne midler delfinansierer Antidoping Norge en lokal prosjektstilling som koordinerer antidopingarbeidet lokalt i kommunen/fylkeskommunen.

Prosjektene bygger på helhetlige planer med virkemidler som involverer idretten, videregående skole, ungdomsskole, folkehelsekoordinatorer, treningssenterbransjen, toll- og politimyndighetene, pårørende og helsevesenet. Formålet med Lokal mobilisering mot doping er å gi unge mennesker i landet tilstrekkelig kunnskap og informasjon til å avstå fra dopingbruk og bygge opp under en tydelig nulltoleranse i sine lokalmiljøer, det være seg innen idrett eller i samfunnet for øvrig. På denne måten ønsker vi å redusere de fysiske, psykiske og sosiale konsekvensene hos unge mennesker som følge av dopingbruk. Vi ønsker å forhindre at doping ødelegger liv til brukere, familie og tilfeldige tredjeparter. Den andre halvdel av hvert prosjekt finansieres gjennom kommunen/fylkeskommunens egne midler.

Det er inngått samarbeidsavtale med 2 nye fylkeskommuner i 2014 (Telemark og Oppland). I begge fylkene er det ansatt en prosjektmedarbeider i 40 % stilling. Prosjektmedarbeideren har ansvaret for å planlegge og gjennomføre tiltak i hvert fylke.

Prosjektet i Telemark er knyttet opp mot et større rusforebyggende prosjekt som fylkeskommunen skal gjennomføre. I Oppland knyttes prosjektet opp mot Ungdoms-OL som skal arrangeres i 2016, hvor aktiviteter rettet mot videregående skoler inngår. Ved utgangen av 2014 var det totalt fem pågående fylkeskommunale samarbeid om Lokal

mobilisering mot doping. Alle fylkene arrangerte en åpen tverrfaglig fagdag på slutten av året. Det var i gjennomsnitt 150 deltakere på hver fagdag. Tema for fagdagene var relatert til kroppspress, doping, rollemodeller og bruk av kosttilskudd.

Det har vært stor aktivitet i de fylkeskommunale prosjektene gjennom hele året. Aktiviteten inkluderer kunnskapshevende tiltak mot ungdom og yrkesgrupper som berøres av dopingproblematikk i sitt virke, holdningsskapende tiltak, nettverksarbeid og møtevirksomhet. Kunnskapshevende og holdningsskapende foredrag mot elever og lærere i den videregående skolen er en prioritert oppgave for fylkesmedarbeiderne. En oversikt slike aktiviteter fra hvert fylke fremgår i tabell 1.

Fylke	Antall videregående skoler besøkt	Antall tilhørere
Oppland	3	60
Hordaland	13	5100
Sør-Trøndelag	16	4500
Telemark	3	400
Vestfold	18	2150
SUM	53	12210

TABELL 2

Oversikt over antall besøkte videregående skoler og totalt antall tilhørere fra fylker med samarbeidsprosjekt om Lokal mobilisering mot doping.

